

ARADI KÖZLÖNY

Director, adm. deleg:
Dr. STÄUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 131.
1938. június 19., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Henlein esete a Daily Mail-lel

Jellemző az angol sajtó nagy hatalmára, de egyben a politikai erők játékára is az, ami most a Ward Price-nak, a Daily Mail főszerkesztőjének cikke körül történik. Erről a cikkről sok szó esett a lapokban.

Ward Price Csehszlovákiában időzött és itt interjút csinált Henleinnel, a szudéta-német párt vezetőjével. Henlein őszintén nyilatkozott sőt ugylátszik, tulságosan őszintén, mert hiszen olyasmit mondott, amit később szeretett volna visszazívni. Nyíltan kijelentette, hogy ha a cseh kormány nem teljesíti a németek kívánságait, akkor ők ki fogják mondani csatlakozásukat a német birodalomhoz.

Ez a nyilatkozat a csehszlovák válság legizlébb napjaiban jelent meg a világsajtóban, éppen ama nevezetes május 21 után, amikor az angol kormány közbelépésére elsimult a világháború veszedelme, ami akkor komolyan a küszöbön állott. Érthető tehát, ha a csehszlovákiai közvélemény nagy megerőkönyvével fogadta a nyilatkozatot, tudniillik a közönség ama része, amely az interjút olvasta. — Mert Henlein szavai a csehszlovákiai sajtóban nem jelentek meg, minthogy a kormány ezt nem engedte. Annál többen hallották ezt a rádió, mert nemcsak a magyar rádió, de természetesen az összes német leadók is siettek Henlein nyilatkozatát közvetíteni. — Henlein számára ugyancsak kellemetlen volt Ward Price cikke és két nap múlva cáfolatban jelentette ki, hogy ő Ward Price urral csak mint magánszeméllyel beszélt és egyébként is szavait félreértette, mert mindazt ő nem mondta.

Erre két érdekes esemény következett be. Az egyik volt Ward Price válasza. Ez a fektélyes angol újságíró, természetesen igen kényes a hírnevére és nem hagyhatja magán száradni azt, hogy ő nem írt igazat, de azt sem, hogy megírt olyasmit, aminek közlésére nem volt felhatalmazása. Ez a szavahihetőség a nagy világsajtóterek kincse, amit nem engednek elbrédálni. Nem szorultak arra, hogy valakinek a nyilatkozatát közlés előtt még láttamoztassák és szankcionáltassák, mert az szín-magától értetődik, hogy nem irnak le egy szó hazugságot, vagy túlzást sem. Jellemző erre a kényességre az a sajtóper, ami a múlt hetekben zajlott le Párisban, ahol Pertinax, az smert francia riporter, perelte be a jobboldali Gringoiret (és a pert meg is nyerte), mert a lap azzal vádolta, hogy tendenciózus és kiszínezett riportjaival a békétlenséget szítja a nem-retek között.) Nemrégén jelent meg Clara Sheridan, angol szobrász és újságíró emlékirata (a legszebb könyvek egyike, amit életében olvastam) és ebben szinte klasszikusan beszéli el azoknak az interjúknak a történetét, amiket Leninnel, Trockijjal, Mussolinivel, Kemállal csinált és amiknek hűsége és megbízhatósága vitán felül áll. Egy szó, mint száz: a Daily Mail főszerkesztője sem tűrhette, hogy az ő cikkét lecáfolják és ezért 100.000 cseh korona kártérítés erejéig pert készült indítani Henlein ellen.

A másik érdekes esemény az volt, hogy egy nacionalista cseh képviselő feljelentést adott be a prágai királyi ügyésznél hazaárulás vádja miatt Henlein ellen. Mellékelte a Daily Mail ama bizonyos számát és felsorolta azokat a törvényszakaszokat, amelyeket a

szudéta-német Führerre rá lehet huzni a nyilatkozat miatt. Ezek a szakaszok ugyancsak sokévi fegyházat ígérnek.

Henleinnak választania kellett és Henlein Ward Pricet választotta. Kiadott ugyanis egy újabb nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy mindazt, amit az angol főszerkesztő közölt, ő csakugyan szó szerint mondta, de azt hitte, hogy csak mint magánbeszélgetést fogja a szerkesztő értelmezni. Elfelejtette megkérni a főszerkesztőt, hogy kijelentéseit ne közölje.

Ez a nyilatkozat azt jelenti, hogy Henlein beismeri a prágai királyi ügyész számára is, hogy hazaárulást követett el és így méltóztassanak vele elbánni, ehhez képest. Hogyan lehet ez?

Ez úgy lehetséges, hogy a Daily Mail úgy szólván az egyetlen nagy angol lap, amely a totális államok politikáját szimpátiával kíséri. Maga Ward Price pár évvel ezelőtt cikksorozatokban foglalkozott Hitlerrel és rendszerével és igyekezett az angol közvéleményt meggyőzni, hogy kezét kell fognia a mai német birodalommal. A Daily Mail közölt cikket Csehszlovákia ellen, éppen ezekben az izgalmas hónapokban és jogosulatlanul minősítette Csehszlovákia mai etnikai összetételét. Az angol kormánnyal szemben gyakran fogta pártját a lap Mussolininek és Hitlernek és nem kis része van benne, hogy Eden megbukott és helyét Halifax foglalta el.

Ezek után érthető, ha a német kormánynak és magának Hitlernek roppant kellemetlen volt Henlein cáfolata és Ward Price fenyegetése, hogy pert indít a dementi miatt a szudéta német vezér ellen. Ez azt a nagy barátságot, ami a Daily Mail és Hitler között fennállott eddig, kockáztatta volna. Ezt semmiképpen nem engedhették meg. Ennélfogva kétségtelen, hogy Hitler utasította Henleint arra, hogy von-

ja vissza elsietett cáfolatát és erősítse meg első nyilatkozatát, amely szerint a szudéta-németek elszakadnak Csehszlovákiától, ha kívánságaikat nem teljesítik.

A szót tett követte és Henlein második nyilatkozata napvilágot látott. Hogyan lehetséges ez? — kérdezi a naiv olvasó, amikor Henleint hazaárulás miatt ugyanezért a nyilatkozatért feljelentették és ezt a legsúlyosabb politikai büncselekményt most már le sem tagadhatja?

Ez úgy lehetséges, hogy Henlein számára sokkal súlyosabb fenyegetés, ha a Daily Mail barátságát elveszti, mintsem a cseh ügyészség esetleges vádirata. Annál is inkább, mert abban hogy a nap reggel felkel és este lenyugszik, nem olyan biztos Henlein, mint abban, hogy ellene a cseh ügyészség soha vádat emelni nem fog. Henlein személye olyan sérthetetlen ma Csehszlovákiában, hogy tehet és mondhat akármit, azért neki a hajszála nem fog meggörbülni. — Henlein ellen indítandó politikai bünper végzetes hiba volna, aminek következményeit nem is lehet kiszámítani. Sokkal nagyobb hiba volna, mint amilyen volt például annakidején nálunk a Memorandum-per.

Henleint elzárni ma ugysem lehet. Hiszen Henlein éppen a nyilatkozata után utazott Berlinbe, tehát igazán a hazaárulás vádja dacára, utlevele és szabad járás-kelése van. Henlein pénzforszáit gyakorta szelldöztetik a cseh lakók és parlamenti szónokok, állandóan megkérdezik, honnan telik ennek a szegény tornatanárnak arra, hogy Londonba utazzon, repülőgépeken száguldjon, hogy hívei autókön nyargalásszanak, de a cseh kormány mindig óvakodott attól, hogy ezután fürkészen. Valószínűleg azért nem fürkészett soha, mert minden kutatás nélkül is tudta, hogy a pénz honnan származik. És valószínűleg a Daily Mailben megjelent interjú nélkül is tudja, hogy Henlein Csehországról hogyan gondolkodik. (H. N.)

Hodzsa és Henlein újabb nyilatkozatai a szudéta-német tárgyalásokról

Kölesönös engedékenység mutatkozik a tárgyaló-felek között. — Kikkel tárgyal

Hodzsa a magyarság képviselői közül

Az angol kormány intervenciója

Londonból jelentik: Angol sajtójelentések szerint a szudéta-német párt öttagú tárgyaló-küldöttsége az elvi kérdések vitáján már tuljutott és most már érdemben folynak a tárgyalások. A „Daily Telegraph” jelentése szerint a megbeszélések tárgya a nyelvhasználat jogának tisztázása volt és csak ezután kerül sor a németek önkormányzati kívánságainak vitájára. Az angol lapok megállapítják, hogy ebben a tekintetben a németeknek engedniök kell követeléseikből, mert Csehszlovákia nem bízhatja határai őrizetét idegen nemzeti ségekre. A lap úgy tudja, hogy Hodzsa a párhuzamos monarchia elvének megvalósítása mellett van. Hír szerint egységes közigazgatási tervet dolgoznának ki, amely valamennyi nemzetiségnek szabad nyelvhasználatot és egyéb jogokat biztosítana. A „Daily Mail” értesülése szerint Hodzsa kedden már közölte is álláspontját a német képviselőkkel. Henlein nem vett részt abban az öttagú küldöttségben, amely a szudéta-németek nevében kedden délután két óra hosszat tárgyalta Hodzsa miniszterelnökkel. A küldöttség tagjai Kundt, Rosche, Peters, Sedekowski és Schikedanz képviselők voltak. Az illetékes körök megtagadnak minden felvilágosítást a tárgyalások anyagára vonatkozólag.

Chamberlain miniszterelnök levélben válaszolt Atlee őrnagy munkáspárti képviselőnek a csehszlovákiai problémával kapcsolatos angol álláspontra vonatkozólag. Eszerint az angol kor-

mány Benes köztársasági elnököt felkérte arra, hogy a lehetőség szerint minél előbb rendezék véglegesen a szudéta-német követelések ügyét, mégpedig közvetlen tárgyalások útján. Annak a

reményének adott kifejezést, hogy a megegyezés rövidesen meg fog történni, ahhoz azonban szükséges, hogy mindkét tárgyaló fél türelmet és mértékletességet tanúsítson.

Két pontot visszavont Henlein

A cseh lapok jelentése szerint a szudéta-német párt Hodzsához intézett emlékiratának 13 pontjából kettőt visszavontak Henleinék: 1. A köztársaság külpolitikájának megváltoztatására vonatkozó kérésüket, 2. a mai német világszemlélet szabad terjesztésének jogát. Ezenkívül megegyeztek a nyelvhasználat kérdése, a német hatóságok

arányzáma és az ugynevezett nemzetlenítési törvényjavaslat ügyében is.

Itt írjuk meg, hogy a Hlinka párt programja s a Henlein párt programja között áthidalhatatlan ellentétek vannak. Hlinka pártja azt követeli, hogy az autonóm szlovák területen a hivatalos nyelv kizárólag szlovák legyen és a német, valamint magyar nyelvet csak ott használhassák, ahol ilyen nemzetiségi kisebbségek laknak. Ezzel szemben Henlein azt kívánja, hogy Csehszlovákia szövetséges köztársasággá alakuljon át, míg Hlinka az önálló Szlovákiát kívánja a történelmi határokkal tekintet nélkül a nyelvhatárookra.

Hodzsa: Nem kétséges, hogy a németek megkapják önkormányzatukat

A Sunday Times munkatársa beszélgetést folytatott Hodzsa miniszterelnökkel a folyamatban lévő nemzetiségi tárgyalásokról és a kidolgozás alatt lévő kisebbségi statutumról. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— A nyelvkérdés már nem okoz különösebb nehézséget, ezen a téren a kormány a németekkel hamarosan megegyezik. A függőben lévő kérdések nagyrészt vagy megegyezéssel, vagy kompromisszummal meg lehet oldani. Vonatkozik ez főleg a nyelvkérdésekre.

— A tárgyalások az önkormányzati kérdéskörül összpontosulnak. Hogy a németek megkapják az önkormányzatukat, ez nem kétséges. Az a kérdés, hogy milyen széleskörű legyen ez az önkormányzat, egyrészt, hogy a németek számára biztosítsa a teljes törvényes szabadságot, másrészt, hogy ez a széleskörű önkormányzat ne gyengítse az állam autoritását. Tudatában vagyunk annak, hogy ez a probléma már se nem csehszlovák, se nem német kérdés s mindent elkövetünk, hogy az ügyet igazságosan és észszerűen intézzük el.

A Sunday Times a továbbiakban azt írja a kérdéssel kapcsolatban, hogy azok között a követelések között, amelyeket a szudéta-német párt nyújtott át a miniszterelnöknek, szerepel a német Volkstag (nemzeti parlament) terve is, melynek elnöke automatikusan a központi kormány tagja lenne. A kormány számára ez a követelés elfogadhatatlan, mivel hasonló követelést támasztanak a magyarok és a lengyelek is. Ez pedig az állam egységének gyengítésére vezetne.

A Sunday Times szerint ez s az ehhez hasonló követelések akadályozzák a tárgyalás gyors menetét.

Ami a rendőrségi kérdést illeti (mint ismeretes, a szudéta-német párt a vegyes nemzetiségű területeken az állami rendőrség megszüntetését követeli), az a terv merült fel, hogy kompromisszumos megoldást lehetne létrehozni olyképpen, hogy a városok rendelkezzenek a rendőrség, az állam pedig a csendőrség fölött.

A Sunday Times jelentéséhez a Lidové Noviny a következő kommentárt közli:

— „Hogy ez az információ helyes-e, nem lehet róla meggyőződni, mivel a belföldi sajtóval szemben a kormánykörök és az illetékes fórumok hallgatnak és elutasítanak minden felvilágosítást, még olyan kizárólag formális úton is, mint amilyen például a jogi szakértők összetétele.”

Kikkel tárgyal Hodzsa a magyarság részéről

Szlovenszkió magyarsága körében kellemtelen meglepetést keltett az a hír, hogy Hodzsa miniszterelnök a magyarság megbízottaként a cseh koalícióhoz tartozó magyar származású képviselőkkel kezdte meg tanácskozásait. Csomor, Schultz és Stunda képviselők, bár magyar származásúak, a cseh szociáldemokrata, illetve a Benes-féle cseh nemzeti szociálista munkáspárt listáján kerültek be a prágai parlamentbe. Ezeket a szlovenszkió magyar párt sohasem tekintette igazi képviselőinek.

Henlein újabb nyilatkozata

Henlein Konrád, a szudéta-német párt vezére kielejtette az Evening Standard munkatársa előtt, hogy a szudéta-németek követeléseiket tárgyalások után akarják megvalósítani. Nagyon szerencsétlen döntésnek tekintené, ha a prágai kormány elutasítaná a szudéta-németek követeléseit. Nincs állam, amely hosszú időn át szembe szállhatna azzal a gondlattal, hogy az állam bizonytalan és veszélyes jövő felé halad. Senki sincs már abban a tévhitben, hogy a mostani állapot fenntartható lenne Európa békéjének állandó veszélyezteté-

se nélkül. Valószínű az a feltevés, hogy a nyugati hatalmak magukhoz ragadnak a kezdeményezést, ha a békés megoldásra irányuló tárgyalások nem sikerülnek. A cseh nemzetiségek magatartásának problémája semmitéle összefüggésben nem áll a csehszlovák állam és a német birodalom viszonyával. Ez a kérdés nem állítható összefüggésbe a cseh és német állam közötti uralmi harccal. Henlein meggyőződése, hogy a szudéta-németek követeléseinek teljesítését a német birodalom is a nagy megbékélés jelének és az európai béke biztosításához való hozzájárulásnak tekintené.

Egyébként azt jelentik, hogy az Ausztriába bevezetett árja paragrafus következtében a szudéta-német párt is megkezdte tagjainak fellépésének vizsgálását színpontjából és

Minisztertanácson foglalkozott a kormány a kisebbségi kérdéssel

Más miniszteri megbeszéléseken is szóba került a kisebbségek ügye

Bucurestből jelentik: A patriarchian miniszteri értekezlet volt Miron Cristea elnöklétével. Résztvettek: Colan piispök, nemzetnevelésügyi miniszter, Armand Calinescu belügyminiszter, Argesianu tábornok, honvédelmi

miniszter, Petrescu Comnen külügyminiszter. A megvitatásra került kérdések között értesüléseink szerint szerepelt a kisebbségi kérdés is, amely egyébként az utóbbi időben minden minisztertanácson és miniszteri értekezleten behatárolt megbeszélés tárgyát képezte.

Hitler helyett Mussolininek kell fizetni a régi ausztriai államadósságokat

London. A volt osztrák államadósságok miatt támadt páratlan pénzügyi zavarok, melyek azáltal keletkeztek, hogy a Harmadik Birodalom megtagadta a csatlakozás előtti osztrák államadósságok átvállalását, előre nem látható következményekkel fog járni, ha az ügy bonyolult kérdései rövidesen rendezést nem nyernek. Mindenek előtt az 1933—34. évi két népszövetségi kölcsönről van szó.

Mindkettőre főleg francia garancia alapján történt a kölcsön folyósítása, bár a másodikonál mintegy egynegyed részben nemzetközi biztosíték szolgált fedezetként. Most, ha az érdekelt államok demarsa sem segít — ami igen valószínű — Franciaországra nézve ennek komoly pénzügyi következményei támadnak, mert mint fentebb említettük, a kölcsö-

nöket főleg francia frankban s a Francia Bank garanciája mellett effektuálták. Van az osztrák államadósságok kérdésének azonban egy rendkívül különös s a maga komorságában is mulatságos megvilágulása s ez az, hogy egy harmadik és még a háborút megelőző időben folyósított kölcsön mögött a Harmadik Birodalom európai szövetségese, Olaszország áll. Ez a kölcsön 88.500.000 frankról szól s a Duna-Száva-Adriai vasutakra vette azt fel még háború előtt az osztrák császárság. Ezt a kölcsönt a st.-germain-i békekötés után az osztrák köztársaság elismerte, mégpedig szigorúan olasz garancia mellett. Németország most ennek az összegnek a kifizetéséről sem akar hallani, ami azt jelentené, hogy Hitler helyett Mussolininek kell majd fizetni.

Pótvámokat vet ki Anglia a német birodalmi import-árakra

Londonból jelentik: Az angol kereskedelmi kamarák szövetsége emlékirattal fordult a kincstári kancellárhoz, akivel közölte, hogy teljes mértékben hajlandó támogatni a kormányt egy olyan

akcióban, amelynek az a célja, hogy pótvámokat vessenek ki a Németországból illetve Ausztriából importált árakra. Ez az intézkedés ellenrendszabály lenne azért, mert Németország nem hajlandó Ausztria adósságainak fizetését vállalni.

Szerencsétlenül járt egy tudományos expedíció Peru egyik tűzhányóján

Arekipából jelentik: Megirtuk, hogy egy német tudományos expedíció, Fritz Mayer és Werner Walder tanárok vezetésével elhatározta, hogy megmássza a hatezer méter magas perui Sasai-tűzhányót. Az expedíció a csucs felé vivő útjában egy ideig füstjelekkel adott életjelt magáról, néhány

nappal ezelőtt azonban a jelek megszűntek. Az arekipai hatóságok mentőexpedíciót szerveztek, de az eltűnt kutatóknak nem sikerült nyomára bukkanni. A német Lufthanza egyik gépe két órán át keringett a vulkán felett, de a repülőgép sem talált semmi nyomot. Valószínűnek tartják, hogy a kutatók életüket veszítették.

mindazokat, akik a faji törvény feltételeinek nem felelnek meg, kizárják a pártból. Ilyen módon 181 olyan párttagot távolítottak el, akiknek nagyszülei zsidók voltak.

Horogkeresztes zászló egy csehszlovákiai gyárkéményen

Itt írjuk meg, hogy az egyik szudéta-német városban a legnagyobb ipartelep 50 méter magasú kéményén tegnap reggel hat méteres horogkeresztes lobogó függött. A rendőrség nem tudta megállapítani, hogy ki tüzte ki a lobogót, amelynek eltávolítása egyelőre lehetetlen, mert a tettes a kémény elhagyásánál kiszedte a lépcsőül szolgáló vaskapcsokat.

Még mindig nő az árvíz a kínai hadszíntéren

Egymillió ember életét fenyegeti pusztulás a Sárga-folyam áradata miatt.
— Hat japán repülőgépet pusztítottak el a kínaiak

Sanghai. A Sárga-folyam áradása tovább tart. Sanghai vidékét azonban még nem fenyegeti veszély. Az esőzések még mindig nem szüntek meg és a Sárga-folyam vizállása állandóan nő. A japán katonák és a lakosság megszokás nélkül dolgoznak a töltések megerősítésén. Honan és Santung tartományok határán hat japán bombavető repülőgépet ért utol egy kínai vadászpilóta. Miután a japán gépeket nem támogatták vadászpilóták, a kínaiak egymás után lelőtték őket. A japán repülőek tegnap délelőtt három ízben támadták meg és bombázták Kanton városát. Az áldozatok számát még nem sikerült megállapítani. A Lunghai vasút mentén egyébként a vízárdat tizenkét méter magas és 126 kilométer szélességben terjed. Az árvizek tizen-

nyolc gátat törtek át. Kay-Feng mellett a Sárga-folyam legveszélyesebb kanyarodójánál az árvíz egy kétszáz méter széles gátat szakított át, még pedig kétezernévszáz méter hosszúságban. Youmen közelében két helyen is elmosztult a gát. Az árvíz eddig kétezer négyzetkilométer területet árasztott el. A vízárdat egészen Yen-Luenig eljutott, amely a kiindulási ponttól száz kilométernyire esik. Az árvíz súította területeken a felüffedt emberi hullák tizezei usznak. Attól félnek, hogy az árvíznek egymillió ember is áldozatul eshetik, ha a katasztrófa aránya nem csökken. Az eddigi áldozatok számát 300.000-re becsülik. A jelenlegihez hasonló kataklizma még soha sem zúdult Kínára. (Rador.)

Nagysikerű kiállítás

a katolikus elemi iskolában

A római katolikus elemi iskola kézimunka kiállítása csütörtökön nyílt meg: e kiállítás keretében kerülnek bemutatásra azok a rendkívül ügyes rajzok, kézimunkák, gyakorlati értékű tárgyak, amelyeket az elmúlt esztendő folyamán készítettek a tanítványok. Ez a kiállítás bizonyítja arra, hogy a római katolikus elemi iskolások nemcsak kitűnő elméleti, hanem a legjobb kézügyességű oktatásban is részesülnek. A gyakorlati érzék fejlesztése, a kézügyesség fokozása a főcélja az ilyen irányú oktatásnak.

E kiállítás nemcsak a tanítványok, hanem különösen a lelkes tanítók iránt is kivívja a legmélyebb elismerést. A kiállított tárgyak, rajzok, stb., olyan céltudatosan fejlesztett művészi érzékről tesznek tanúságot, amelyek meglepnek minden látogatót. Az I. osztályos növendékek tanítója: Návradí Ágoston igazgató, aki rendkívül ügyesen csoportosította növendékeinek munkáit. Apró agyagtárgyak, papírkivágások gyönyörködtetik a nézőket: az alig hét esztendőes gyerekek kis iparművészeknek minősíthetők. A II. osztályos növendékek tanítója Pintér Ilona, aki az agyagtárgyak színezésére is oktatta a tanítványait. A papírfűzés, a gyermekes dus fantáziáját eláruló bizonytalan vonalvezetésű mese illusztrációk a pedagógusnő kiáltságát domborítják ki. A III. osztályos növendékek tanítója Deér Béla ugyancsak papírkivágások, árnyképek, s agyag tárgyak készítésére oktatta a tanítványait. Az ő tanítványai fantáziája talán a legcsapongóbb: még a tanár és tanító urak kápolnáját is megörökítették a kis művészek. A IV. osztályos növendékeit Láng István tanító már a rajz magasabb iskolájába vezette. Térképeket is rajzolnak az iparművészeti jellegű tárgyak készítése mellett. Az V—VII. osztályos növendékek tanítója: Németh Kálmán főképpen gyakorlati érzék fejlesztésére fektette a főszólamot. A tanítványai raffia fonást, asztalos munkát stb. végeznek s jövőre már bevezeti a fémpari munkát is. A kiállítási tárgyak között látható kutya-ól, virágtartók és állványok. A közszükségleti cikkek készítése kiváló nevelőeszköz, amelynek hasznát különösen az ipari és kereskedő pályákra menő ifjúság értékelheti.

Külön említésre méltó, hogy ezek a növendékek műhelyt rendeztek be, amelynek fenntartását biztosító tőkét maguk teremtik elő: megalakították az úgynevezett „Törpe Szövetkezetet” — részvénytársasági alapon. A növendékek a vevői ennek a kis üzletnek, amely csak az órák közötti szünetekben „nyit” és ott „bonyolítja le a forgalmat”, amely nem is épen jelentéktelen. Éppen elég ahhoz, hogy a műhely mesterét fizessék, a nyersanyagot beszerezzék, stb. Ez a kis szövetkezett 20 leies részvényekkel alakult s most már úgy felvirágozott, hogy büszkének lehetnek rá nem csak a növendékek, hanem az eszmét elindító és támogató tanítók is. Az önellátás módszerével ismertetik meg a tanítványokat s ezzel kapcsolatban rendkívül fejlesztették a kereskedelmi érzéket is, amely ugy a kereskedő, mint az ipari pályán elengedhetetlenül szükséges.

A római katolikus elemi iskolások kiállítását, — amely ma nyílt meg és folyó hó 20-ikán zárul, — érdemes megnézni: ez komoly tanúságtétel arról, hogy ez iskola falai között lelkiismeretes és lelkes emberek tanítanak.

Zárt tárgyalás a Brasov-brassói repülőgépgyár vezetőinek perében

Bucurestiből jelentik: A fővárosi katonai törvényszék ma kezdte meg a Brasov—brassói repülőgépgyár vezetőségének terhére rótt visszaélések bűnjegyét. A bíróság elnöke Dumitriu ezredes, ügyésze Enescu őrnagy. A per vádlottjai: Carp mérnök, a gyár volt igazgatója, Bota és Lascu mérnökök és Stefan Neacsu mester, valamennyien letartóztatásban és Istrat vádlott, aki szabadlábon védekezik. A védelmet Vasiliu-Cluj és Gerota ügyvédek látják el. A vádbiztos zárt tárgyalás elrendelését kérte, amit a bíróság el is rendelt. A tárgyalás folyik.

A francia határ felé hátrál a megvert spanyol köztársasági hadsereg

Valencia a nemzetiek légitomba-zápora alatt. — Az események külpolitikai hatása

Párisból jelentik: Burgosi jelentés szerint a spanyol nemzeti csapatok Bielsa környékén nagyjelentőségű előnyömlést hajtottak végre. A nemzeti csapatok több stratégiailag fontos pontot foglaltak el. A köztársasági csapatok a francia határ felé vannak visszavonulóban. Ujabbán ismét ezer katona lépett át a határt, akiket a francia határőrség lefegyverezett. A nemzetiek légitámadása tegnap délelőtt bombázta Valenciát. Az újabb bombázásnak tizennégy áldozata van.

A francia fővárosi lapok a spanyol kérdéssel és a megtorlással foglalkoznak. A „L'Ordre” megállapítja, hogy az angol—francia barátság megdönthetetlen és Nagybritannia a háború elkerülésére a békés utat választja, mint 1914-ben tette. Anglia Hitlernek és Mussolininek további engedményeket is fog tenni, de ha háborúba kényszerítik, úgy biztosan győz. Szükség van továbbra is az elhatározottságra. A „L'Oeuvre” azokkal a hírekkel foglalkozik, amelyek Londonban terjedtek el és amelyek szerint az olaszok blokád alá veszik a köztársasági Spanyolország partvidékeit, hogy kényszerítsék az angolokat arra, hogy elismerjék a nemzetiek hadviselői jogát és hogy a köztársaságiak meghódolását kieroszakolják, ami egyet jelentene Franciaország bekerítésével. (Rador.)

Itt írjuk meg, hogy a francia képviselőház

URANIA: Holnap kettős premier

Buffalo Bill kalandjaiból...

I. „A vörös párdúc”

GENE AUTRY az éneklő cowboy-al.

II. A tigrisek völgye

Eredeti dzsungel film.

Conrad Nagel-al.

A HABZÓ FOGPÉP

Halálra ítélték a gyermekrabló amerikai sofőrt

Miamiból jelentik: Csütörtökön tárgyalta le az illetékes bünyügyi hatóság Mac Cash milliomos öt éves gyermekének elrablásával vádolt Mac Call 21 éves sofőr bűnperét. A súlyos váddal terhelt gépkocsivezetőt azzal is gyanúsították, hogy az amerikai milliomos gyermekét az elrablás után ő ölte meg. A sofőr a gyermekrablást beismerte, azonban tagadta, hogy a gyilkosságot ő követte el. A bíróság az új törvény értelmében, ennek ellenére halálra ítélté Mac Call-t, miután a törvény előírja, hogy a gyermekrablásban való részvétellel elegendő ahhoz, hogy a vádlottat halálra ítéljék. A gyermekrabló kivégzésének határdejét még nem állapították meg.

csütörtöki ülésén a spanyol kérdés miatt súlyos botrány tört ki a jobb- és baloldali képviselők között. A vita olyan hevessé vált, hogy Herriot, a képviselőház elnöke, felfüggesztette az ülést. A teremből kitóduló jobb- és baloldali képviselők a folyosón is folytatták a vitát, amely verekedéssé fajult. Carmodin kommunista képviselő hatalmas ökölcsapást mért Claudet jobboldali képviselő arcába. Az erős ütés következtében Claudet arcbőre nagyobb helyen felszakadt. A parázs botrány már csaknem általános verekedéssé fajult, amikor közbeléptek a teremszolgák, akik szétválasztották az ekkeseredetten küzdő feleket. A kedélyek lecsillapulása után Herriot ismét megnyitotta a képviselőház ülését, de azt nyomban a megnyitás után be is rekesztette. A képviselőház újabb ülését péntekre hívták össze.

CORSO: Nyitott ter! Tel.: 2065
Nyári olasz helyérek!

TIP-TOP FOLLIES

SZEREPLŐK: A nevetetés királyai: 3 Ritz Brothers és Alice Fay. Jokendv, vidamság, tánc, jazz hathatós bromját ad az egész film, a mai élet ezoraj keserve ellen.

URANIA Visszavonhatatlanul ma utoljára. Mind neki élménynek tartja a

VIII-ik osztály

c. filmreket. Gaby Morlay, Charles Vauei.

Kiegészítő műsor! Csókvásár (vígjáték).

CENTRAL: 5, 7 1/4 és este 9 1/2 órákor

Az esnapuri tigris

Milliók kiállítás! Monumentális díszletek!
Látványos! Izgalmas! Szemkaprattató!
Dissal, La Jana, Kitty Jantzen, Hans Stüwe, Theo Lingon Gustav

NAGYVILÁG

Három és félmillió svédkorona királyi ajándék

Stockholmból jelentik: A svéd királyt születésnapja alkalmából — mint az Aradi Közlöny megírta már, — hódolatteljes, lelkes ünneplésben részesítették. A svéd miniszterelnök meleg szavakkal tolmácsolta az uralkodónak a nép szerencsekívánatait és hódolatteljes köszönetét, amiért az országot virágzó és gazdaságilag fejlett állammá fejlesztette. A kormányelnök közölte ezután Gusztáv királlyal, hogy a születésnapja alkalmából indított országos gyűjtés során 3 millió 333 ezer svéd korona gyűlt össze. A király meghatott hangon köszönte meg ezt az összeget és kívánságára azt orvosi célokra, elsősorban pedig a gyermekbénulás esetek leküzdésére fordítják.

Titok Moszkvában

Mint már közöltük, Teofan moszkvai metropolitát és Nizsnij-Novgorod püspökét hazaárulás címén pörbefogták és kivégezték. A vörös bírák nem kis rémületére, a kivégzés óta különös események tartják izgalomban Moszkva lakosságát. Három héttel ezelőtt híre kelt, hogy Teofán metropolitát többen látták, amint a város egyik utcáján sétált. A habonás oroszok természetesen elmenekültek előle. Néhány nappal később annak a bíróságnak egyik ítélelbíráját, amely Teofánt a halálba küldte, markolatig bedöfött késsel a hátában megtalálták Moszkva egyik közterén. Alig néhány órával utóbb egy másik bírót felakasztva lettek a folyóparton. Nem sokkal ezután tárgyalás volt a bíróságon. Beszéd közben az ügyész a közönségre nézett s így kiáltott fel: — Fogjátok el! Fogjátok meg! Ott menekül Teofán, a metropolita! A jelenlevők esküdni mernének arra, hogy valóban Teofánt látták kimenekülni. Elfogatása természetesen nem sikerült. Most tüvé teszik egész Moszkvát a több példányban szaladgáló metropolita után. A kivégzett „példányt“ tüzetes vizsgálat alá vették, de nem tudták megállapítani, vajjon mást öltek-e meg a metropolita helyett? Válaszképpen a napokban az ablakon át agyonlőtte valaki a Teofánt elítélő bíróság harmadik tagját. A titokzatos rádióállomáshoz, amely Stalint halálraítélte már, most odacsatlakozik Teofán metropolita esete is és nem kis rémületet kelt azokban, akik elgondolkoznak Szovjetország jövőjén.

A nagy szerelem

Írta: I. W. HAYCRAFT

Margaret szép lány volt, de gögös, keményszívű teremtés. Horace egy év óta minden alkalommal kimutatta a hódolatát, a szerelmét és azt hitte, hogy Margaret, irodai kollegája, szívesen fogadja az udvarlását. Amikor azonban végre feltette a sorsdöntő kérdést, hogy akar-e a felesége lenni, a leány nevetve utasította vissza:

— Ha sejtettem volna, hogy a jó pajtási viszonyt így fogja fel — mondta —, már rég elárultam volna magának: nem vágyódom arra, hogy kis nyárspolgári háztartást vegyek a nyakamba.

Horace álmatlan éjszaka után elhatározta, hogy nem mond le Margaretról. Horace más fából volt faragva. Még az sem riasztotta vissza, hogy a leány azután alig vett róla tudomást. Este, hazamenet, egy papirkereskedésben legfinomabb fajta levélpapírt vett, egy illetékes üzletben pedig parfümöt és megillatosította a levélpapírt. Azután pedig egy lap levélpapírt teleirt mindenféle ákom.bákom.mal és betette a borítékba. Női kézírással, amit jól tudott utánozni, ráírta saját címét és a levelet bedobta a levélszekrénybe.

Meg akarták főzni az elmeorvost

Egyik párisi elmegyógyintézet főorvosa, Lagrande Oszkár csaknem életével fizetett ama rögeszméjéért, hogy a női elmegyógyéket lelki behatásokkal is meg lehet gyógyítani. A híres orvos valamennyi elmebeteg nópáciensét házimunkára szorította és a napokban ellátogatott a konyhára, ahol husz nő dolgozott. Mielőtt levehette volna a kalapját, a nők megtámadták, leteperték, megkötözték.

— Már régen vártunk egy olyan emberállatra (ők meg is nevezték azt az állatot), amelyből végre izletes levest főzhetünk! — mondották és megrakván a tüzet, arra készülődtek, hogy feldarabolják a boldogtalan főorvost. Ha a férfi nem nyomna közel egy mázsát és kevesebb munkával helyezhették volna el az asztalon, aligha menekült volna élve a főorvos. Így azonban nehezen ment a „huslevesbe való anyag“ asztalrahelyezése s közben merő véletlenségből egy ápoló jött be a konyhába, mert felünt neki a nagy csend. Rögtön szétcsapott a furiák között és megmentette gazdáját, akin már néhány súlyos sebet is ejtettek a bolond nők.

Lagrande főorvos a kiállott izgalmak hatása alatt maga is idegbajt kapott és rögtön lemondott állásáról.

Középkor

A párisi polgárt mivel sem lehet jobban kihozni a sodrából, mintha kedvenc kutyája lábára taposunk, vagy ha nem mosolygunk elég barátságosan az angora és sziámi cicájára, mely ott terpeszkedik majd minden lakás ablakában, a bizstrók ajtájában és a boltok kirakatában, pontosan az aszaltszilva és a kanadai almahegyek tetején. Majd minden családnak van kutyája, macskája, a legtöbb helyen több is. Az egészségtan tudósai napestig prédikálhatnak a tulzott állatkultusz ellen, — kutya sem hallgat rájuk. Nincs kutyaadó és ha akadna kormány, mely elég merész volna hozzá, hogy bevezesse, nem élné túl a huszonnégy órát. Forradalom törne ki. A nagy etabliszmánokban külön kutyaállap és saját evőeszköz áll a nagyérdemű kutyaözönség rendelkezésére és nincs az az elsőkelő helye Párisnak, ahol „kutyákkal tilos a bemenet“. Nagyszerűen ápolott kutya- és macskatemetők vannak Párisban, ékes sírkövekkel és virágágyakkal. A kutyák és macskák száma többmillió Párisban, szaporodnak és sokasodnak, ami nem csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy ugy életükben mint halálukban kitünő dolguk van.

Elképzelhető hát, milyen konsternációt keltett a bécsi újsághír, mely a régi császárvárosban dúló állatragédiákról számol be. Bécsben bevezet-

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a
LUNA BUCUREȘTI
látogatóinak 50 és 75%-os
kedvezményt
GALERIES LAFAYETTE
minden árral versenyez, bármely
választékon töltesz és felülmul minden
minőséget.

ték a birodalomban érvényben levő magas kutya- és macskaadót. A bécsiek nem tudnak fizetni és tömegesen mérgezik meg a kedvenc állatokat! A hatóságok elrendelték, hogy minden újszülött kutyát és macskát meg kell ölni! Páris igaz részvétellel gondol a dunaparti metropolisra, melyben a császárság, a szocialisták és zsidók után most a kutyákra és macskára került a sor... Igazi nagy tragédia, melyet senki sem bír annyira átérezni, mint Páris, ahol a kutya és macska szent állat, miként Indiában a tehén.

Bizony, ilyesmire nem volt még példa Franciaországban. Az utolsó állatragédiák, melyekről régl törvényszéki naplók regélnek, a középkorba és a reneszánsz elejére nyulnak vissza. Ime, néhány mutatószám:

1120. Laon érseke kiátkozta az öszvéreket és a szöcskéket.

1386. Falaise városkában (Le Havre mellett) egy keselyűt itéltek kinhalálra, mert gyermeket rabolt el. Lábai levágassanak és fejlet lefelé felakasztassék..."

1394. Roumagne községben felakasztottak egy dísznőt, mert gyermeket ölt.

1474. A baseli bíróság tűzhalálra ítelt egy kakast, mert tojást tojt...

1493. Beauvaisban felakasztottak egy bikát, mert felnyársalt egy kisfiút.

1554. A lausencei érsek kiközösítette a vidrákat, mert irtották a halálhományt.

1590. Egy auvergnei járásbíró beidézte a szöcskéket és megparancsolta nekik, hogy vonuljanak vissza egy kijelölt rétre és ott tengessék nyomorult életüket...

Az ilyen állatpercek óta nem volt hatósági állatragédia Franciaországban. Csak a középkorban. Dehát azért volt ez a kor középkor...

A bizalmasabb barátai elkezdtek a fiút fagatni és Horace „becsületszó“ alatt csak annyit „árult el“, hogy a nő ismert nevű filmszínlány.

Horace most kezdte a munkáját elhanyagolni. Folyton ásított, mint aki az éjjel későig lumpolt. Néha elővette az aznap érkezett „illatos“ levelet, újra elolvasta, azután mélyen felsóhajtott és zsebetet. Minden külső jel szerint olyan szerelem foglalta el a lelkét, ami egész lényét betöltötte.

Horace „jellemes“ álláspontjának hírére a „diszkrét“ osztályvezető utján csakhamar mindenki megtudta. Eljutott a híre Margarethez is, aki dührohamot kapott, amikor arra gondolt, hogy kikoszorázta ezt a jellemes férfit, aki különben nagyon elegáns megjelenésű, kedves fiú.

Margaret az irodaszolgától azt is megtudta, hogy Horace az irodai idő alatt a „napló“-ját írja. Elhatározta, hogy mindenáron bepillant ebbe a naplóba, mert tisztán akar látni. Horace a saját naplójával szemben bizonyára őszinte és így abból mindent megtudhat.

Horace valóban írt naplót, de az is csak harci taktikájának egyik részlete volt. Ugy írta meg, hogy benne mindazt „elárulja“, amit ő Margarethe el akar hitetni. Mert számított arra, hogy a napló előbb, vagy utóbb a leány kezébe kerül. Is-

mételen „ottfelejtette“ az asztalán, mert tudta, hogy az irodaszolga minden érdekes pletykát azonnal elreferál Margarethez, aki, mint a vezérigazgató titkárnője, számára is nagyon fontos „személyiség“ volt.

Igy történt, hogy amikor Horace egy délután hivatalos ügyben távozott és a „Napló“ véletlenül az asztalán maradt, az irodaszolga azonnal bevitte Margarethez, aki lázas érdeklődéssel olvasta el.

A „Napló“ valószínűleg regény volt. Horace napról-napra leírta a szerelmével folytatott beszélgetéseket. A szíve választottját, akinek nagy filmsikerre célozgatott, csak keresztnéven emlegette. Glória a neve. Így nem volt nehéz eltalálni, hogy ki a Glória nevű híres filmszínésznő, mert az újságok akkoriban megírták, hogy a csodaszép Allinson Glória visszatér Hollywoodba. Margaret szívet keserű büszkeség töltötte el. Az a Horace kérte meg a kezét, akit az ünnepezt Allinson Glória is méltónak tartott arra, hogy lovagiául elfogadja.

Amikor másnap Horace az irodai óra után még az asztalánál maradt, mert valami sürgős munkáját kellett befejeznie, Margaret óvatosan kinvitotta a szobája ajtáját. Meghatottan látta, hogy Horace nem dolgozik, hanem a fejét a tenyerébe rejtve, mélyen felsóhajt.

Odalépett hozzá és halkan így szólt:

— Horace, ne gyilkolja magát ezzel a szerelemmel. Már a vezérigazgató is említette, hogy nem nézheti sokáig a viselkedését. Nincs olyan nő, akiért érdemes, hogy magát fönkre tegye!

Horace nem felelt, csak nagyokat sóhajtott. A leány gyöngéden végigsimította Horace homlokát és mosolyogva mondta:

— Látja, már letöröltem annak a nőnek az emlékét. Legyen újra jókedvű. Mi a kollegái, úgy szeretjük, hogy nem nézhetjük tétlenül a buslakodását. Jöjjön, igyunk meg egy teát és beszéljünk a jövő terveiről.

Ilyen előzmények után a jövő terveit Horace és Margaret nagyobb nehézség nélkül letárgyalták és még aznap este megölték az eljegyzési vacsorát, kettesben. Horace azonban hazaérve, óvatosan elégette a „híres filmszínlány“ megmaradt illatos levélpapírját.

Sportvonat Budapestre

Utlevél nélkül: a beiratkozáshoz csak egy fényképes igazolvány szükséges, minden más irat nélkül.

Aradról indul július 7-én, csütörtökön délelőtt

Budapestről visszaindul július 12-én, kedden délután

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermeknek 10 évig 820.- lei)

Beiratkozási határidő: július 2, szombat esti 7 óra a

WAGONS-LITS/COOK és EUROPA Menetjegyirodáknak, Aradon

Mély áhitat nyilatkozott meg az urnapi körmenet résztvevőinek tömegében

A szentévre való tekintettel különös fénytel és lélekemelő ünnepek keretében tartották meg a hagyományos urnapi szertartásokat az elmúlt napon Aradon. A városban a világ nagy tája felé olgató építettek annak jelképekül, hogy „Krisztus megáldja az egész világot, hogy béke teremjen a földön...”

Az aradi plébánián már napokkal ezelőtt kidolgozták az ünnepi körmenet programját, amely csütörtökön, Urnapján a legtökéletesebb rendben és fennakadás nélkül folyt le. Az összes elemi iskolák katolikus vallású fiú és leány növendékei hitoktatóik vezetése mellett már reggel fél kilenckor gyülekeztek a minorita Kulturház udvarán. Az ünnepi nagy misét a meleg időre való tekintettel délelőtt kilenc órakor tartották meg, ezalatt a külvárosok katolikus hívei, akik reggel fél 8-kor hallgattak szentmisét tömegesen gyülekeztek a templomi zászlók alatt.

A körmenet fél tíz órakor indult el: az élen gyerekek haladtak hitoktatóik vezetése mellett és a középiskolás növendékek után a különböző egyházi jellegű egyesületek vonultak fel, az ifjusági énekarok és a rendőrszolgálat áhítatos hangulatu zenéje mellett. Az Oltárszentséget vivő papság lábait elé gyerekek szórták a virágot, hogy az Oltárszentség útja virághimes legyen. A körmenet első állomása a Szentháromság szobornál emelt oltár volt, amelynek felállítását Gásza Béla nyugalmazott városi tisztviselő végezte. A második oltár a Str. Col. Piriciben lévő Darányi-háznál volt, amelynek díszítését Darányi János nyugalmazott megyei főjegyző és családja vállalta. A körmenet harmadik állomása a Piața Avram Iancu-n lévő Dományi-háznál volt, ahol az alkalmi oltár díszítését Eisele József hentes és családja végezték. Amidőn a menet visszafordult az utolsó, a negyedik oltárnál, amelyet a Bancara Română épületében emelt a Limbeck temetkezési vállalat, éppen úgy, mint a három előző oltárnál rövid evangélium olvasás, majd áldásosztás volt. A befejező szertartást és áldást a templomban tartották meg, Rikovszky Teodora „ja csendült fel, amelyet mély áhitattal hallgattak végig a hívők. A Szent Antal nagykar Karácsonyi István minorita karnagy vezényletével, a szokásos énekrend szerint közreműködött.

Este 7 órakor Novák R. Mihály mondott szép ünnepi beszédet és ezután következő júniusi ájtósságon Láng István karnagy vezényletével a katolikus elemi iskola énekkara működött közre.

Az urnapi körmenetet vasárnap, június 19-én teljes egészében megismétlik, hogy azok a hívek is résztvehessenek a hagyományos urnapi szertartásokon, akik napi elfoglaltságaik miatt nem jelenhettek meg a csütörtöki ünnepi körmenetben.

Felvilágosítások a szakma népzeneészei részére

Az utóbbi időben többféle rendelkezés jelent meg a zenészekkel kapcsolatosan. A kultuszminisztérium, mint köztudomású, ugyanis határozatot hozott, hogy valamennyi zenész a népzeneészek szindikátusának kell tagja legyen. Eddig ugyanis a törvény értelmében az volt a helyzet, hogy a zenészek a zeneművészek szindikátusához tartoztak és csak az utolsó kategóriába osztott úgynevezett kottát nem ismerő népzeneészek tartoztak a népzeneészek külön szindikátusába. Az új rendelet, tehát ellentétes a törvény régebbi rendelkezésével és ezért a zeneművészek szindikátusa, ahol a hivatásos és valamennyi kottát ismerő első és második kategóriába tartozó zenész tag volt, megfellebbezte a kultuszminisztériumnál az ellentétes rendeletet, kérve ennek olyan módon való helyesbítését, hogy az évek óta közmegelegedésre működő szindikátus tagjai ne veszíthessék el szerzett jogukat. A minisztérium helyt adott a kérésnek és május 23-án kiadott 23226/938. számú rendeletében elrendeli, hogy a zeneművészek szindikátusának tagjai továbbra is jogszerűen használhatják meglévő tagsági igazolványaikat. Az új felvételek bármelyik szindikátusban csak a kultuszminisztérium előzetes jóváhagyására történhetnek. A felvételi kérvényt tehát mindig egy szindikátus betérjeszti a minisztériumba. Ez az új rendelkezés bizonyítja, hogy a zeneművészek szindikátusa ma is, mint a múltban a törvények betartása mellett szabályos működést fejtethet ki. Azok a zenészek tehát, akik nincsenek tisztában azzal, hogy tulajdonképpen hová kell tartozzanak, jól teszik, ha felkeresik bármelyik szindikátus aradi megbízottját és pontosan informáltatják magukat a rájuk nézve fontos kérdést illetően.

Szabadlevegő Napfény-öröm és boldogság, de csak Caola Krém-mel! A Caola Krém megvédi bőrét az erős naptól, mert vitamin van benne, ami táplálja és megújítja a bőrszöveteket. Aki Caola Krémet használ megóvja és egyben megfiatalítja arcát és bőrét.

CA-O-LA

Tizenötmillió pengőt csempészték ki Magyarországról

a Sátoraljauhelyen leleplezték „fekete tőzsde”

Budapestről jelentik: A magyar valutarendőrség nagyszabású visszaéléseknek jött nyomára. A rendőrség még május elsején bizalmas jelentést kapott, hogy Sátoraljauhelyen veszedelmes fekete-tőzsde-központ működik. A rendőrség kilencven dektív mozgószitott a nyomozás sikere érdekében és a több, mint egy hónap óta folytatott megfi-

gyelések eredménnyel is jártak. A szerdai nap folyamán Sátoraljauhelyen, Budapesten és az ország más részein harmincöt egyént vettek őrizetbe. Megállapították, hogy az őrizetbe vett ügynökök krakkói és zürichi tőzsdeügynökökkel állottak összeköttetésben és eddig több, mint tizenötmillió pengőt csempészték ki az országból.

Sikeresen szállt szembe Aradmegye állatorvosi kara az állatjárványok veszedelmével

Az aradmegyei állatorvosi hivatalhoz érkezett jelentés arról számol be, hogy a megye területén öröndetes csökken a sertésvész. Jelenleg még Cruceni-Kereki, Gutenbrun, Traunau, Zimbru, Pleșcuța, Vărfurile-Halmágyucsuc, Iratos és Tarnova-Ternova községben van sertésvész megbetegedés, de a beteg állatok száma ugyszólván napról-napra csökken. Ez az öröndetes esemény főleg annak tulajdonítható, hogy Aradmegye állatorvosi kara, Martha Gheorghe dr., a megyei állatorvosi hivatal vezetőjének irányításával fāradhatatlanul küzd a járványos állatbetegségek leküzdésére és azok továbbterjedésének megakadályozására. Erre a minden erőt igénybe vevő munkára jellemző, hogy a megye állatorvosai, akik faluról falura járva végzik hivatásukat, az utóbbi hét alatt hány állatot oltottak be a járványos megbetegedések ellen. Martha Gheorghe dr. vezető főorvos körzetében 391 sertést oltott be orbánc ellen, 74 sertést vész ellen, 359 lovat és tehenet lépfene ellen, 61 sertést újraoltott orbánc ellen, míg 95 tehenet pedig lépfene ellen oltott újra.

Dr. Fonaraghiu kapitány-állatorvos körzetében, az Aradu Nou-ujaradi járásban 413 sertést oltott be orbánc, 801-et vész ellen, míg

420 pár majorságot kolera elleni védőoltással látott el.

A Chișineu-Criș-kisjenői járásban Székely József dr. állatorvos 600 sertésvész, 262 sertésorbánc ellen oltott be.

Halmagiu-nagyhalmágyi járásban Schütz Károly dr. állatorvos 169 lovat és szarvasmarhát lépfene elleni oltással, 8 kutyát veszedelmek elleni szerrel oltott be.

Az Ineu-borosjenői járásban Josefovics Adolf állatorvos 814 szarvasmarhát és lovat látott el lépfene elleni oltással, 485 sertést pedig vészelleni szérummal oltott be.

A Pecica-pécskai járás orvosa, dr. Popescu Sever 600 lovat és szarvasmarhát lépfene elleni oltott be, 320 sertést vész és 15 sertést orbánc elleni szérummal látott el.

A radnai járásban Halász Gyula dr. végezte az oltást. Ebben a járásban aránylag kevés, mindössze 34 sertést kellett beoltani vész ellen.

Ugyszintén kevés oltást kellett végezni a Sebis-borossebesi járásban is, ahol Oláh Ioan dr. 37 sertést vész elleni, míg 17 sertést orbánc elleni szérummal oltott be.

Capitan Aurel dr. a Siria-világosi járásban sertésvész ellen 430 disznót oltott be, míg

490 lovat és szarvasmarhát lépfene elleni oltással látott el. Ugyancsak ő végezte az oltásokat a Tarnava—ternovai járásban is, ahol 376 sertést látott el vészelleni oltással, míg 190 szarvasmarhát lépfene elleni védőoltással látott el.

A Sfantana—santannai járásnak állatorvosa Balogh Sándor dr., aki 1761 sertést oltott be orbánc ellen, 515 disznót vész ellen és 553 szarvasmarhát lépfene elleni oltással látott el.

Mint a fenti adatokból kiderül, az állatorvosok az emberi erőt meghaladó teljesítményt

végeznek. Éjt nappallá téve fáradoznak azon, hogy védőoltások alkalmazásával küzdjék le a nemzetgazdasági szempontból is nagyon hátrányos állatvész pusztítását.

A túlfeszített munka következtében, — mint ezt az illetékes fórumnál kijelentették, — Balogh Sándor dr. súlyosan megbetegedett, úgy hogy szanatóriumba kellett szállítani. Ez a hír is kellőképpen igazolja azt, hogy a kisebbségi állami tisztviselők is teljes mértékben teljesítik kötelességeiket és egészségük feláldozása árán is eleget tesznek annak a hivatásnak, a melyre az állam kirendelte őket.

Vérző sebhely Szűz Mária szobrán...

Csoda történt egy lengyel faluban?

Varsóból jelentik: Radom közelében Chuski falvában különös és csodálatos eset történt a napokban. Egy istentagadó az utszéli Mária-szobor mellett elhaladva, felragadott egy követ a földről és a Szűz Mária arcához vágta, majd gyors futásnak eredt, nehogy a szobor előtt térdelő parasztok felháborodásukban bántalmazzák.

A parasztok csodálkozva látták, hogy azon a helyen, ahol a Szűz arcát a ködörös érte, vörös folt jelent meg. A vörös folt másnapra sem tűnt

el. Próbálták lemosni, de minden fáradozás hiába való volt: alig távolították el a foltot, néhány perc múlva újból megjelent és vérző sebhely formáját öltötte magára.

Ez a jelenség rendkívül mély benyomást tett a lakosságra és hamarosan híre terjedt, hogy csoda történt. Az ügyet most az egyházi hatóságok foglalkoznak, amelyek bizottságot küldtek ki a csodálatos eset megvizsgálására.

Mi akadályozta meg már 1911-ben és 1912-ben a világháború kitörését?

Siorza gróf egy 27 évvel ezelőtti szombati meglepetésről

A háborút a világháborútól való félelem akadályozta meg

Párisból jelentik: Siorza gróf, Olaszország volt párisi követe, aki száműzetésben él, nemrégiben egy cikket jelentetett meg, amelyben az 1938. évi európai helyzetet összehasonlítja az 1911-es és 1912-es helyzettel.

A diplomáciai akció és a nyugati hatalmak nyomatékos kijelentése, hogy minden erőszakos lépés a világháború kitörését vonja maga után, két ízben is megmentette a békét. Siorza gróf cikke a mai viszonyok között kétszeres érdeklődésre tarthat számot.

1911. július 1.

Egy szombati napon, 1911. július elsején a háborús veszély surolta Európát. Az angol miniszterek szokásuk szerint weekendre utaztak Lontból. A francia külügyminiszteriumnak a Quai d'Orsayn levő hivatala is üres volt.

Ekkor mint a bomba jött a híradás, hogy a Panther nevű német hadihajó a marokkói Adagir kikötője felé halad.

Berlinben úgy gondolták, hogy ezen az unalmas nyári hétfőn Londonban és Párisban nem lesznek megtalálhatók a miniszterek és hétfőig nem fognak tudni megfelelő állást foglalni a meglepetés-szerű német lépéssel szemben. A Panther páncélos-cirkáló hivatalosan azért jelenik meg Adagir kikötőjében, hogy a német érdekeket megvédje. Berlinben továbbá azzal is számoltak, hogy a fiatal francia kormány miniszterei még nem dolgozták be magukat kellőképpen.

Kinderlen Wächter német államtitkár és szűkebb munkatársi köre szentül meg vannak győződve arról, hogy az afférban kizárólag Franciaországgal fogják szembetalálni magukat és az új Caillaux-kormánytól könnyűszerrel nagy engedményeket tudnak kicsikarni.

De már három nap múlva kiderült, hogy ezek a számítások teljesen hamisak voltak.

Július 4-én Sir Eduard Grey angol külügyi-

niszter fogadja Wolff-Metternich gróf londoni német követet és a legkomolyabban kijelenti neki, hogy az új helyzetben Anglia egyáltalában nem érdektelen és hogy Anglia rá volna kényszerítve arra, hogy Franciaországgal szemben fennálló szerződési kötelességeit tekintetbe vegye.

London és Páris között szakadatlanul telefonálnak és telegrafálnak.

Anglia hat divízió kiküldését készíti elő Franciaországba. Mobilizálja az angol flottát és kijelenti a német követnek, hogy a leghatározottabban el van szánva arra, hogy Franciaország segítségére siet.

Erre aztán Berlin is észreveszi a rendkívüli veszélyt és visszahúzódik.

Most már nem beszélnek a francia Marokkóban fenyegetett német érdekek védelméről. És egyszerűen megelégszenek egy kis határkiigazítással, egészen más helyen, Kongóban.

Az a belátás, hogy a német lépés világháborút von maga után, észretéritette a világot.

1912. október 7.

Nikita, Montenegró királya 1912. október 7-én megüzente a törököknek a háborút. Szerbia, Bulgária és Görögország követték a példát és kezdetét vette a véres verekedés Törökország és négy ellenlábasa között. Szerbia a háború folyamán megszállta az albán tengerpartot,

Hötzendorff Konrad, az osztrák-magyar vezérkari főnök kijelentette, hogy a monarchia nem tűrheti el minden további nélkül a szerb szomszéd területi gyarapodását.

A vezérkari főnök fenyegető hangja mozgásba hozta Oroszországot is, amely a galíciai határon orosz divíziókat mozgósított. Erre azonnal mozgósított Ausztria is, katonai vonatok robbogtak délre a szerb határhoz és északra az orosz határhoz.

A börzéken kitért a pánik.

Páris és London is mozgolódni kezdett. Berlin is készülődött, hogy beleegyezjen a konfliktusba. Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellár arról beszélt a Reichstagban, hogy Németországnak valószínűleg fegyvert kell fognia, hogy európai helyzetét és jövőjét biztosítsa. Egyre világosabban kiünt tehát, hogy világégés fenyeget. Ekkor közbelépett II. Vilmos.

Mint a háború utáni berlini levéltárak közzétett tanúságai bizonyítják, egy táviratot küldött kancellárjának, amelyben a következőket írta:

„Németországnak tehát a létért való küzdelmében három nagyhatalommal kellene szemben állania, mindent kockára kellene tennie és esetleg elpusztulnia. Mindezt pedig csak azért, mert Ausztria nem akar szerbeket tűrni Albániában, vagy Durazzóban“.

Majd felismerve a világháborús veszélyt, azonnal ellenintézkedéseket tesz.

Másodízben is elhárította a világháború veszélyét az a fölismerés, hogy a németek hadbaindulása a fél világot mozgósítaná.

Ujabb személyi változások az aradmegyei bírói testületben

A bírói karban történt áthelyezésekről, illetőleg előléptetésekről néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk. Az aradi és megyei bírói karban végrehajtott újabb változásokat az alábbiakban adjuk:

Ludovic Filip Ciorapciut és Petre S. Ionescut, az aradi járásbírói-székén működő járásbírákat az aradi törvényszékhez törvényszéki bírakká nevezték ki. Petru S. Senciuc törvényszéki elnöki rangban lévő törvényszéki bírót a dorohoi-i törvényszékhez helyezték át. Aurel Olariu helyettes bírót az aradi járásbírói-székhez léptették elő járásbírói rangban. Gheorghe I. Tautu helyettes törvényszéki bírót a Chişineu-Cris—kisjenői járásbírói-székhez nevezték ki. Nicolae G. Dragomirt, az Ineu—borosjenői járásbírói-székétől a Ramnicul-Sarat megyei Dumitreşti de jos község járásbírói-székéhez helyezték át. Matei Popescu segédbírói a targovistei járásbírói-székétől Aradra törvényszéki tanácsbírói-székhez léptették elő. Valeriu Manaila Lipova—lippai vezető járásbírói a Semmitószékhez nevezték ki segédbírói-székhez.

Kétmillió lei értékű hamis jegyet hoztak forgalomba a bucuresti-i vasuti jegycsalók

Bucurestiből jelentik: A bucurestii hatóságok nagyarányú vasuti jegycsalást fedeztek fel. Kiderült, hogy két CFR. tisztviselőből, két szállodaportásból, valamint az északi pályaudvar egyik pénztárosából álló banda, évek óta mintegy kétmillió lei értékű hamis jegyet hozott forgalomba. A tetteseket letartóztatták és átadták őket az ifjovi ügyészségnek. Mindannyian beismerésben vannak.

HAMBURG-AMERIKA
LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospectusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Hat napi tartózkodás után féláron utazik egész Csehszlovákiában!

Magas Tátra páratlan klímája új életet adnak mindenkinek!

Strbské Pleso—Oserbal Tó: Hotel Hviezdoslav, Hotel Kriván, Tatranská-Lomnica—Tátralomnic: Grand Hotel Praha: Stary Smokovec—Ótátrafüred: Grand Hotel, Tátra-szanatórium, Höpfnerház, Tatranská Pollanka—Tátrasséplak. Dr. Guhr-féle sanatórium és depandanszal. Tatranské Matliary—Tátramatliárháza Gyógyfürdő: Hotel Esplanade Nové Strbské Pleso—Új Oserbal Tó: Mory szállók és penzió. Novy Smokovec—Újtátrafüred: Parkhotel. Szepesi Otthon Tatranská Lomnica—Tátralomnic. Pensio-Hotel Biela-Voda—Fehérvíz, Tátralomnic mellett. Horn-féle gyermekotthont Tatranská Lomnica—Tátralomnic tökéletes kényelmet nagyszerű ellátást biztosítanak vendégeiknek.

Felvilágosítással szolgál: **CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 23.**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román-magyar fizetési egyezmény részletei

Magyar hivatalos közlemény a szerződés végrehajtásáról

A román-magyar fizetési egyezmény júdvalevőleg június elsején életbe lépett. Az egyezmény végrehajtásával kapcsolatban budapesti jelentés szerint a Magyar Nemzeti Bank a következő közleményt adta ki:

Román viszonylatban, — ha a vállalás nem különleges engedély keretében, vagy az átmeneti intézkedések hatálya alá eső szállításokkal kapcsolatban történik, — R jelű tanúsítvány használatra szükséges. Ilyen tanúsítvány csak az esetben szolgáltatható ki, ha a vonatkozó kötelező nyilatkozatot a Magyar Árucserforgalmi Intézet előzetesen láttamozta. Ez az intézet a Romániába irányuló szállítványok után legfeljebb 1.5 százalékos terjedő jutalékot szedhet az exportőröktől. Romániai vonatkozásban az árubevitel külön engedélyhez van kötve. A magyar kereskedelemügyi minisztérium által kiadott beviteli engedélyeket a magyar importőrök a Magyar Árucserforgalmi Intézet utján kapják meg. Az ásványolaj bevitel és a négyezer vagon ipari fűtési célokat szolgáló mazut-bevitelnek az a része, amelynek ellenértéke nem kompenzációs uton egyenlített ki, a negyven százalékos hányad erejéig nemes devizával kerül kifizetésre oly módon, hogy a Magyar Nemzeti Bank a pengő ellenértékének a magyar importőrök által törlesztése után az ellenérték negyven százalékát a Banca Naționala-nak a Magyar Nem-

zeti Banknál vezetett „Szabad deviza számláján” írja jóvá, míg a fennmaradó hatvan százalékos hányad a fenti megoszlás szerint, tehát hetven százalék, illetőleg harminc százalékos arányban kerül a Banca Naționala-nak a megbízott magyar pénzügyintézetek egyikénél vezetett gyűjtő számlájára, illetve külön számlájára.

A Magyar Nemzeti Bank az áruforgalom keretén kívül lei devizákat és valutákat hivatalos pénzfolyamon vásárol és a hivatalos áru árfolyamon felül 1.5 százalékos hozzájárulásával utal ki megfelelő igénylések alapján. A Banca Naționala külön számláján jóváírt pengő-követeléseit a következő célokra használja fel:

Román állami és közületi kölcsönök kamatszolgálatására, a Magyarországon székelt román külképviseleti hatóságok költségeire, a román állam, hatóságok, állami vállalatok Magyarországon teljesítendő pénzügyi kötelezettségeire, utasok tartózkodási költségeire, gyógykezelésére és hasonló magánjellegű fizetésekre. Romániában fennálló nem áruszállításokból eredő magyar finanszírozások hitelezésétől származó költségek kifizetésére, továbbá minden fizetésre, amely törvényesen létrejött üzletből származik, végül a Magyar Nemzeti Bank hozzájárulása esetén bármely más a Banca Naționala által teljesítendő fizetésekre.

Módosítják a Magyar Nemzeti Bank alapszabályait

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa június 23-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az intézmény alapszabályainak a módosításával foglalkozik. A fontosabb módosítások a következők:

A Magyar Jegybank újabb száz millió pengő összegű kölcsönt nyújt az államnak, amely azt abból a célból veszi fel, hogy visszafizetéseket eszközölközön belföldi pénzügyintézetekkel szemben fennálló rövidlejáratú tartozásaira, mégpedig úgy, hogy a pénzügyintézetek a visszafizetett összegeket a Jegybanknál igénybe vett hitelek apasztására fogják fordítani. A bank továbbá a magyar állam forgatóke szükségletének fedezése céljára az államnak 30 millió pengő erejéig rövidlejáratú folyószámlahitelt nyújthat, amely március elsejétől kezdve vehető igénybe és még ugyanazon naptári évben, legkésőbb november 30-án visszafizetésre kell kerülnie.

A Magyar Nemzeti Bank jogot nyert nyitplaci műveletek lebonyolítására, valamint arra, hogy a pénz és tőkepiac szabályozását szolgáló egyesülésekben, vagy intézményben részesedést vállaljon. Az ezekre a célokra felhasználható összegek együttesen nem haladhatják meg a bank saját tőkéjét, kerekén negyvenöt millió pengőt. A Magyar Jegybank az említett célra felhasználható összeget, valamint negyven millió pengő erejéig azt az összeget, mely kötvények alapján való lombard-kölcsön nyújtására fordítható, átmenetileg a piacsabályozó intézmény hitelműveletei utján is kihelyezheti. Ezzel a bank a pénz és tőkepiac nagyobb mozgási lehetőséget és befolyást nyer és módjában áll a hitelszervezet és a piac felkészültségét az ötéves tervre való tekintettel is megerősíteni.

A bank jogot nyer hat hónapot meghaladó, de legfeljebb kilenc hónapos lejáratú mezőgazdasági termelési váltók leszámitolására. Eddig a Jegybank mezőgazdasági célokra legfeljebb hat-hónapos váltókat számitolhatott le.

A jelenleg érvényben lévő szabályok, emelkedő fedezeti arányszámot állapítottak meg. Ez a rendelkezés hatályát veszti, az új rendelkezés szerint a jegyadófizetési kötelezettség akkor áll be, ha az érckészlet havi átlaga kevesebb, mint a jegyforgalom és a nem állami idegen pénzek havi átlagának huszonöt százaléka. A jövőben a váltópénz az érckészletbe nem lesz beszámítható.

A bank jogot nyer hat hónapot meghaladó, de legfeljebb kilenc hónapos lejáratú mezőgazdasági termelési váltók leszámitolására. Eddig a Jegybank mezőgazdasági célokra legfeljebb hat-hónapos váltókat számitolhatott le.

A jelenleg érvényben lévő szabályok, emelkedő fedezeti arányszámot állapítottak meg. Ez a rendelkezés hatályát veszti, az új rendelkezés szerint a jegyadófizetési kötelezettség akkor áll be, ha az érckészlet havi átlaga kevesebb, mint a jegyforgalom és a nem állami idegen pénzek havi átlagának huszonöt százaléka. A jövőben a váltópénz az érckészletbe nem lesz beszámítható.

ket eddig Németországba szállítottunk, olyan piacok felé irányítsuk, ahonnan szabad és nemes devizákat kapunk.

A magyar pénzügyminiszter bejelentette az ipari szeszgyárak kisajátítását

Budapestről jelentik: Reményi-Schneller Lajos magyar pénzügyminiszter, a nemzeti egység pártjának legutóbbi értekezletén bejelentette az ipari szeszgyárak kisajátítását és közölte, hogy a szeszkérdés megoldásánál a következő szempontokat veszi tekintetbe:

1. Az ipari szeszgyárak visszaszorítása. 2. A mezőgazdasági termelési lehetőségek emelése. 3. A mezőgazdasági szeszgyártás rentabilitásának biztosítása. 4. A borfelesleg felhasználásának lehetővé tétele. Ezzel kapcsolatban megjegyezte a magyar pénzügyminiszter,

Lábizzadás

Az izzadságképződésben beálló zavarok már kellemetlenségüknél fogva is a kozmetika legfontosabb problémái közé tartoznak. E cikk keretében nem emlékezünk meg az izzadságképződés teljes hiányáról, amely a cukorbetegség, vagy egyes idegbetegségek következtében léphet fel, sem az egész testen fellépő túl erős izzadásról, mely gyakran a tüdőbetegségek kísérő jelensége, hanem csak a helyi jellegű, kellemetlen foku izzadásról óhajtunk hasznos tájékoztatást adni. Ez leggyakrabban, lábbon, kézen, hónaljban jelentkezik; indító oka pedig éppoly sokoldalú, mint amennyire sok esetben ki deríthetetlen.

A lábak mértéken felüli izzadása könnyen a felső bőrréteg petyhüdedését és hámlását idézi elő; e bőr azután izzadmánnyal keveredve oszlásnak indul és nemcsak a szenvedője, de környezete számára elviselhetetlenül átható szagot terjeszt.

Ezenkívül gyakran fájdalmas repedések képződnek, különösen a lábujjak között, amelyek már magukban véve fertőzések és gyulladások kiinduló pontjai lehetnek.

A lábizzadás elkerülésének első követelménye a gondos lábhygiéna. A lábakat naponta kétszer langyos vízben meg kell mosni, alaposan megszáritani és gyengén bepuderezni. Harisnyát naponta kell váltani, cipőt pedig amilyen gyakran csak lehetséges, de mindig jól kiszellőztetve.

Ilyen módon sikerülhet könnyebb esetekben minden bajt megelőzni. Súlyosabb esetekben azonban, amelyek sokkal gyakoribbak is, erősebb eszközökhöz kell folyamodni. Régebben a lábórt maró anyagokkal szokták bedörzsölni vagy esetlegni. Ilyenszerű kezelésnek valóban van is pillanatnyi sikere: hátránya azonban abban rejlik, hogy az izzadás folyamatát teljesen megszünteti, miáltal a bőr felcsereződik és repedések keletkeznek, úgy hogy rövidesen újabb fájdalmak és gyulladások lépnek fel, amelyek a további kezelést lehetlenné teszik. A Hidro-Milkuderm az a készítmény, amely gyógyhatása mellett e hátrányokat kiküszöböli. E hófehér krém, amellyel a legcélszerűbb este és reggel a lábórt bedörzsölni, biológiai uton szabályozza az izzadság képződését és azt a rendszer méretűvé csökkenti. A krém az első 1-2 hét folyamán naponta használandó, azután elengedő hetenként kétszeri és végül még nagyobb időközönkénti használata. iDt. V. G.

hogyan a szesz törvényével nem lehet a borkérdést teljes egészében megoldani. Ez csak egyik láncszeme a különböző intézkedéseknek. 5. A kistermelők gyümölcsfeleslegének a feldolgoztatása. 6. A kistermelők mezőgazdasági termékefeleslegének felhasználása.

— ÉRTEKEZLETRE HÍVTÁK ÖSSZE AZ ORSZÁG ÖSSZES KERESKEDELMI KAMARÁINAK VEZETŐIT. Mitija Constantinescu nemzetgazdasági miniszter értekezletre hívta össze Bucurestiben a kereskedelmi és iparkamarák újonnan kinevezett vezetőit. Ezen az értekezleten, amelyet a központi társadalombiztosító pénztár helyiségében tartanak meg, a nemzetgazdasági miniszter részletes tájékoztatást nyújt az ország gazdasági, kereskedelmi és ipari helyzetéről.

— Mezőgazdasági kiállítás lesz szeptemberben Bucurestiben. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarák szövetségével együtt megkezdte annak a kiállításnak előkészületeit, melyet szeptemberben rendeznek meg Bucurestiben. A mezőgazdasági kiállításban belül élőállat-kiállítást is rendeznek és a minisztérium jelentős támogatást nyújt majd az állattenyésztő szindikátusoknak, hogy minél több és szebb anyagot halthassanak fel a kiállításra.

— SZILÁRD A BUCURESTI-TŐZSDE. Ugy az állampapírokban, mint a részvényekben a bucuresti-i tőzsdén szilárd irányzat uralkodott. A Renta stabilizábil árfolyama 57 és egynegyedről 57 és háromnegyedre emelkedett. A Banca Naționala részvényeinek árfolyama 5100-ra emelkedett. A szabadforgalmu valuták közül a csehekrona árfolyama 5.10—5.20-at ért el, míg az osztrák schilling árfolyama 25.75 volt.

— Nemzetközi kongresszust tartanak a könyvelők Berlinben. Ez év szeptember 19. és 24. között a könyvelők Berlinben nemzetközi kongresszusra jönnek össze. A kongresszuson számos fontos szakmai kérdést vitatnak meg. A megnyitó ülésen Göring porosz miniszterelnök elnököl, majd pedig Franck igazságügyminiszter fogadást rendez a könyvelők tiszteletére. A kongresszus résztvevői számára a birodalmi és az ausztriai vasutak 60 százalékos utazási kedvezményt biztosítanak. A rendezőség a kongresszusra Romániát is meghívta.

Rövidesen befejeződnek a román-német kereskedelmi tárgyalások

A várakozásokkal ellentétben, a Berlinben folyó kereskedelmi tárgyalások gyors ütemben folynak és a jelek szerint néhány napon belül már alá is írják az új román-német kereskedelmi egyezményt. Az eddigi legfontosabb eredmény, amelyet a tárgyalások során sikerült elérni, az jelenti, hogy a múltban érvényben volt román-osztrák kereskedelmi egyezményt szinte teljes egészében sikerült a román-német kereskedelmi megállapodásba beolvasztani, még pedig olyképen, hogy az osztrák egyezményben foglalt kedvezmények legnagyobb részben fennmaradtak. Ami a behozatal és kivitel arányát illeti, az egyenlőség elvében állapodtak meg. Ez módot ad majd arra, hogy azoknak az árucikkeknek egy részét, amelye-

SPORT KÖZLÖNY

Az ifjuság felvonulása

(—) Amint az Aradi Közlöny részletesen beszámolt róla, az ország fővárosában az walkodó, a „Nagy Strajer” előtt felvonultak az ifjuság seregei.

Az ünnepek után, amelyek alkalmával Öfelsége II. Carol király trónralépésének eleven emléket ünnepelték, határkövet lehet állítani a nyolc esztendő történelmi királyi tevékenységének.

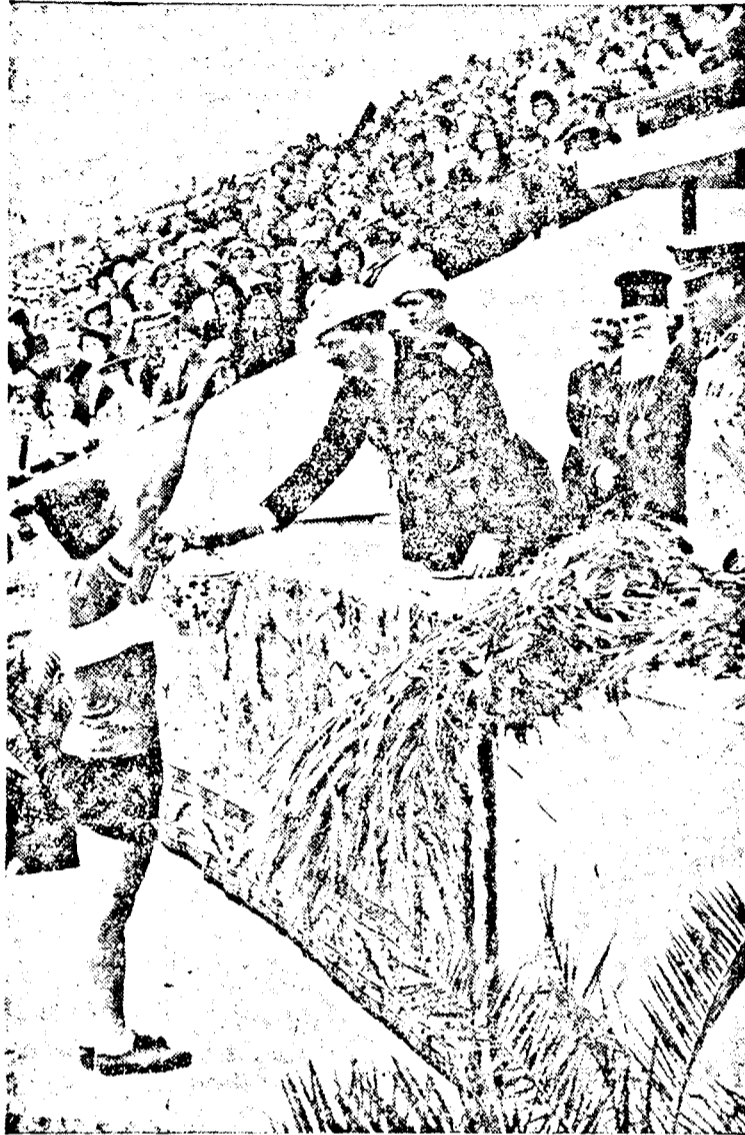
A Nagy Strajert az ifjuság seregei követik abban a munkában, amely az ország ujjaépítését szolgálja. A nemzet fiatal erőihez intézett felhívást, hogy a parlag-országot kert-országgá változtassák át. A királyi alapítványok diákcsoportjai, a strajerek és a premilitárok seregei valóban az új uton: a konstruktív munka után haladnak.

Az ifjuság szorgalmas munkája elkezdődött városban és falun. Különösen a falvak fogadják szeretettel azoknak a fiatal intellektueleknek seregeit, akik az egyetemeken, a főiskolákon szerzett tapasztalataikat a falvak előrehaladásának szolgálatába állítják.

Az ifjuság seregei eljöttek a fővárosba, hogy a Nagy Strajer előtt felvonuljanak és új parancsnokot kapjanak. Harc indult a rendetlenség, az egészségtelen szellemi áramlatok ellen és mindaddig tart, amíg az ország teljesen felszabadul a sötétség bilincsei alól.

Az országnak ma törvényes ura van, annak a dicsőséges dinasztíának utóda, amely megnyerte az 1877-es függetlenségi háborút, az 1913-as háborút és a nemzeti egység 1916—1919. évi háboruját.

II. Carol király az állam konszolidálásának misszióját vállalta, az államét, amelyet az

Öfelsége, a legnagyobb strajer, átveszi a Crisul—Körös vizét tartalmazó diszes korsót a nagy staféta első emberétől

egyenlenség meggyengített és amelynek most folytonosságát és megerősödését biztosítja a királyi munka.

Tovább folyik a gyűjtési akció az AMEFA-ban

Az Aradi Közlöny írta meg elsőnek, hogy az AMEFA-ban nagyszabású gyűjtési akció indult meg, amely az egyesületnek a jelenlegi keretek között való megmaradását célozta. Az akció célja volt az egyesület költségvetéséhez szükséges még hiányzó 40 ezer lei havi hozzájárulás előteremtése, azonban a gyűjtési akció nem járt a kellő sikerrel, mert csak 15.000 lei sikerült összehozni. Az AMEFA vezetősége még reméli, hogy néhány nap alatt sikerül a gyűjtési akciót sikerre vinnie, mert ha nem sikerülne, úgy az AMEFA kénytelen volna jelenlegi játékosállományának tekintélyes részét eladni és költségvetését a minimumra redukálni. Az AMEFA népes tábora bizonyára nem hagyja el egyesületét és akinek csak módjában áll, hozzá fog járulni az egyesületnek a jelenlegi keretekben való fenntartásához, hogy az AMEFA továbbra is sikereket szerezzen Arad labdarugó sportjának.

Elutasították a Rapid kérelmét

— megtartják vasárnap a kupadöntő mérkőzést

Bucuresti. A Román Serleg bizottsága tegnap este tartott ülést és azon közel egyórás tárgyalás után elutasították a Rapidnak a mérkőzés elhalasztására vonatkozó kérelmét. A Rapid—CAMT kupadöntő mérkőzést vasárnap tehát minden körülmények között megtartják és pedig a Giulesti-i sporttelepen délután 6 órai kezdettel. A mérkőzést Xifando fogja vezetni.

KIS SPORTRÉK

Bucuresti-i jelentés szerint a labdarugószövetség július hó 3-tól augusztus 3-ig labdarugótálmant rendelt el, mely alól csak kivételesen ad felmentést.

Anglia eddig minden évben csak egy kontinentális válogatott csapatot látott vendégül. Idén előreláthatólag Svájc mellett meghívják Hollandia futballcsapatát is. A németek meghívása 1940-re marad.

Lettország, Litvánia és Esztország válogatottjaival mérkőzik ennek a hónapnak végén a magyar amatőrválogatott. Ugyanazt a portyát csinálják végig tehát, mint múltévben a román válogatott.

A romániai teniszbajnokságot, amelyet június 16—20. napjaira tűztek ki, őszre halasztották.

O Chiroiu és Vintila — súlyos sérültek. A válogatott expedíció két tagja: Chiroiu Vasile (Ripensia) és Vintila Cassini (Rapid) izomszakadást szenvedtek az első Kuba elleni mérkőzésen. A Közép-európai Kupamérkőzéseken sem a Ripensia, sem a Rapid nem számíthat a játékosok közreműködésére.

O Szigeti, a magyar teniszbajnok Párisban, a francia bajnokságban megnyerte a vigaszdíjat, amelynek döntőjében a francia Langanavt győzte le 6:3, 6:1 arányban.

O Sepi kéri, hogy semmisítsék meg a Ripensia-ával való szerződését. Sepi Grațian, a Ripensia kitűnő válogatott csatára a szövetség után kérte, hogy bontsák fel a Ripensia-ával való szerződését, mert egyesülete nem egyenlített ki követelését. A Ripensia aligha járul hozzá, hogy Sepitől megválják.

O A franciaországi világbajnoki tornán (a csütörtöki mérkőzéseken kívül) eddig 3.750.000 frank volt a bevétel (cca 25 millió lei), egyedül a vasárnapi olasz—francia mérkőzésen 740.000 frankot (cca 5 millió leit) vettek be.

O ÉG AZ AUTÓ! A világbajnokság egyik mérkőzésén történt Lilleban, Pluhár beszélt érdekesen az előtte folyó hatalmas küzdelemről és a kitűnő bemondónak még arra is volt ideje, hogy a nézőtérén történt apróságokat is ismeresse a hallgatósággal. Az első felidő legizgalmasabb pillanataiban történt, hogy megszólalt az óriási eredménybemondó mikrofon. Jelentette az L. 453.783 F. jelzésű autó tulajdonosának, hogy a kapu előtt parkirozott és gondosan lezárt kis sportautója kigyulladt.

A tribün zsufolt sorában hirtelen mozgó... dás támadt. Elsőnek egy izgatott ur ért a kijárathoz, ez volt az autó biztosítója. Másodiknak befutott az az igyekvő tisztviselő, aki a legujabb tüzvédő-készülék gyárnak volt ügynöke. A harmadik: egy autógyár élelmes eladója, aki friss üzletet szimatolt. Negyedikként ballagott a helyszínrre az égő kocsi tulajdonosa, aki közben fejben kiszámította, hogy mit is kereshet tulajdonképpen a tényen, hogy leégett a kisautója...?

Dr. Fuchs Albertné temetése

Egyöntetileg megnyilatkozó részvét mellett helyezték örök nyugalomra csütörtök délelőtt tíz órakor a tragikus módon elhunyt dr. Fuchs Albertné földi maradványait. A kora reggeli órákban zsufolásig megtelt gyászoló közönséggel a halottas ház előtti térség és a gyászoló közönség mélységes részvétellel vette körül az elhunyt hozzátartozóit, akik porig le-sujtva, zokogva állottak annak koporsójánál, akit legjobban szerettek.

Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi szivbemaroló gyászbeszéde alatt az egész gyászoló gyülekezet könnyezve emlékezett a korán elhunytira, aki rövid életében embertársai megbecsülését és szeretetét érdemelte ki. A főrabbi mély hatást kiváltó beszéde után dr. Gara Ármán, a Zsidó Nemzeti Szövetség és a WIZO nevében vett búcsút a WIZO nőegylet éveken keresztül volt lelkes és fáradhatatlan elnöknőjétől, akit példaképül állított a többi tagok elé. A beszédek elhangzása után Weiss Sándor főkántor és az énekkar gyászénekei mellett indult meg a menet a nyitott sir felé, melyben örök nyugalomra talált dr. Fuchs Albertné.

Dr. Fuchs Albertné ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Dr. Sebestyén József 300, Lakatos Aladár 200, Busztin Sándor 200, Schillinger Andor 200, Schillinger Imre 100, Künstler Andorné 200, Kovács Soma 100, Neubrun Jenő 100, Braun László 100, Farkas Ilus 100, Leihmann A. 100, Haralamb Eliza 200, dr. Höflich Béla 300, dr. Kilényi Zoltán 100, Weiszberger Henrik 100, Bornstein Ernő 100, Hirschfeld Fülöpné 100, Steiner Jenő 200, dr. Székely László 100, Somló Ármán dr. 100, Reisz József 100, Kerpel Izsó 100, Bornstein Izidor 100, Tánzos Arnold 100 lei.

ORT-villák CARMEN-SYLVA-n

a stranddal szemben, a legjobb helyen.

● Szobafoglalások:

O. R. T.

Organizația Română de Turism, București, Calea Victoriei 70 (Palatul Generala). Telefon: 4.41.65

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Félsz. évre . . . 840 lei Negyedévre 210 lei
Élévre 420 „ Egy hónapra 70 „

A „csattanó”

Tragikomikus befejezéssel zárult eseten derül egy Aradtól nem messze fekvő város lakossága.

Mintegy tizenkét évvel ezelőtt egy fővárosi urfiú, akit a miniszteriumból helyeztek a trauilvaniai városba, feleségül vette egy dúsgazdag helybeli gyáros leányát. A házasság első tizenegy esztendeje a legteljesebb boldogságban telt el. Egy bájos szőkefürtű fiúcska, aki most kerül a középiskola első osztályába, ha lehet állítani, még jobban egybekapcsolta a házastársait.

Mindennek azonban egyszer vége szakad. Itt is így történt. A feleség — végtére nem első eset a világtörténelemben — bizonyos változásokat vett észre férje viselkedésében: késői hazajövetel, idegesség esatöbbi. Szóval a szokott jelek. Az uriaszony nem törődött bele a „változhatatlanba” és nem keresett másutt feledést. Megbízott egy helybeli magánkutató-ügynökséget, derítsen fényt a férj változásának okaira. A magán detektív-vállalat egyik legtehetségesebb és ugyanakkor legszebb női alkalmazottját küldötte ki a férj megfigyelésére. Így történt, hogy a feleség rövig egy hét leforgása alatt megtudott mindent, ami a „változás korában” történt.

A csattanó azonban ezután következett. A megfigyelt férj észrevette, hogy néhány nap óta egy nő állandóan követi minden lépését. A múlt hét egyik napján az esti órákban egy, a város központjában levő parkon haladt keresztül, mögötte körülbelül tizenöt méterre a detektív nő. Egy adott pillanatban a férj hirtelen megfordult és a meglepetéstől kővémeredt detektív nőhöz lépett:

— Most azután elég volt a kísérgetésből. Azt hiszi, nem tudom, miért figyel engem?

Szó szót követett, a vita hevében az illemtörvény legnagyobb mértékben tiltott kifejezésel röpködtek. A veszekedés oda fajult, hogy a detektív nő két hatalmas nyaklevest „huzott le” a hűtlen férjnek.

A csattanásra a parkban sétálók felfigyeltek: a férj jobbnak látta eltűnni a balfenéken. Az esetnek a bíróság előtt lesz folytatása.

(p.-p. 1.)

— **IDŐJÓSLAT.** Derülésre hajló idő, a hőmérséklet csökkenése várható.

— **Szünetelnek a királyi kihallgatások.** Bucurestiből jelentik: Az udvartársi hivatal köztudomásra hozta, hogy úfelsége a király felfüggesztette a kihallgatásokat.

— **Mihai nagyvajda szemlelntja.** Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda folytatja a Jiul—Zsilvölgyében tett látogatásait, amelyen osztálytársai és tanárai is elkísérték a trónörökösst. A nagyvajda csütörtökön Curtisoara-ra utazott, ahol felülvizsgálja a strájererek és premilitárokból alakult diákcsoportok, ugynevezett „Echipă Regală” munkáját.

— **Péter jugoszláv király a királyi autókлуб tagja.** Bucurestiből jelentik: A Román Királyi Autókлуб tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen uszteletbeli tagjává vette fel Péter jugoszláv királyt.

— **Belgrádba költözik Bécsből a nemzetközi Dunárea—Dunabizottság.** Bécsből jelentik: A Dunárea—Dunabizottság tegnap végleg határozatot hozott, hogy székhelyét a volt osztrák fővárosból Belgrádba helyezi át és működését folyó évi augusztus 1-vel ott kezdi meg.

— **A bucuresti-i sportesemények.** Bucurestiből jelentik: A lovasverseny nemzetközi díját a belga csapat nyerte meg. — A páperai repülőtéren tartott akrobatikus verseny első díját Miti Popescu kapitány nyerte, aki június 19-én a nemzetközi repülőversenyen Romániát fogja képviselni.

— **Bucurestiben lesz a városok nemzetközi konferenciája.** Bucurestiből jelentik: Június 19-től 21-ig tartják Bucurestiben a városok nemzetközi szövetségének konferenciáját, amelyre a következő államok jelentették be részvételüket: Anglia, Franciaország, Németország, Belgium, Csehszlovákia, Hollandia és Bulgária.

— **A nemzetközi fizetések bankjának elnöke Bucurestiben.** Pénteken érkezik Bucurestibe Ben Yon I. W. a nemzetközi fizetések bankjának elnöke. Ezen alkalomból Petrescu Comnen külügyminiszter, valamint Constantinescu Mititá nemzetgazdasági miniszter bankettet adnak.

350 millió dollárt költ évente

Amerika a női harisnyókra

Newyorkból jelentik: A legújabb becslések szerint az Egyesült-Államok női 350 millió dollárt költenek évente harisnyára.

— **Dr. Nékám Lajos budapesti egyet. professzor nyugalomba vonult.** A magyar tudományos élet egyik legkiválóbb személyisége, Nékám Lajos dr. a budapesti Tudományegyetem bőrgyógyászprofesszora, június 30-án a köztisztviselőkre vonatkozó törvény értelmében a korhatár elérése miatt nyugalomba vonult. Az európai hírnű tudós negyven éve ad elő az egyetemen, huszonhat éve nyilvános rendes tanár és igazgatója klinikájának. Nemesak az egyetemi oktatás terén fejtett ki Nékám Lajos dr. értékes munkásságot, hanem irodalmi, orvostársadalmi és közéleti téren is. Jelentős szerepet vállalt a katolikus közéletben és egyik alapítója a Szent István Akadémiának.

— **Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz,** úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **Starhemberg herceg Londonba érkezett.** Londonból jelentik: A „Daily Herald” értesülése szerint Starhemberg herceg, az osztrák hazafias arcvonal vezetője a közeli napokban Londonba érkezik, Starhemberget Fritz Mandel, az Ausztriából elmenekült fegyvergyáros várja Londonban. Fritz Mandelnek több európai fegyvergyárnál vannak érdekeltségei s az angliai Wickers-Armstrong hadiipari üzemnél is érdekeltsége van. Annakidején az osztrák Heimwehr szervezési költségeit is ő előlegezte Starhemberg hercegnek.

— **Sztojadinovics Velencébe utazik Cianohoz.** Belgrádból jelentik: Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök a napokban Velencébe utazik és megtekinti a szerb nemzeti pavillon gyűjteményes kiállítását. Belgrádban úgy tudják, hogy a velencei látogatások alkalmával Sztojadinovics Ciano gróf olasz külügyminiszterrel is találkozni fog. A kormányhoz közelálló lapok azonban hangsúlyozták, hogy a megbeszéléseknek nem lesz politikai jellegük. A találkozás híre a hivatalosnak tekinthető közlések ellenére is élénk izgalmat keltett.

— **Görít vett feleségül egy indiai maharadzsa.** Rendkívül érdekes, illusztrált cikket közöl erről a „Delibáb” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Diagnózis az állatkertben

— **Tökéletesen átkutattam mindent, főorvos ur.** — Ugy gondolom, kisebb gyomorrontásról van szó . . .

Külföldi állampolgárok figyelmébe!

Az aradi állambiztonsági rendőrség felhívja mindazon külföldi állampolgárokat, akiknek tartózkodási engedélye június 1-én lejárt, hogy kérvényeik és irataik benyújtása végett jelentkezzenek a rendőrség 44-es számú szobájában. Ugyancsak felhívja az állambiztonsági rendőrség mindazon idegen állampolgárokat is, akik utazásra nem jogosító (autorizáció fájra act de călătorie) tartózkodási engedélyt kaptak, hogy ezeknek átvétele végett jelentkezzenek a 44-es számú szobában.

— **15 nappal újra meghosszabbították a fegyvertartási engedély-kérelmeket.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok értesülése szerint a fegyvertartási engedélyek iránti kérelmek benyújtásának határidejét ismét 15 nappal meghosszabbították.

— **SZAZEZERSZERES NAGYÍTÁS.** Berlinből jelentik, hogy az ottani Siemens-Halske művek központi laboratóriumában két fiatal német kutatónak sikerült előállítania az első ultramikroszkópot. Az új görcső százezerszeres nagyítást tesz lehetővé, az eddigi kétezerszeres legnagyobb nagyítással szemben. A nagyítást nem az eddigi módszerrel, a fénysugarak nagyításával, hanem az „elektronsugarak” útján érik el.

— **Aradi őrnagy beszéde Rasoviceanu tábornok ünnepén.** A közeljövő napokban diszes külsőségek között ünnepelték Rasoviceanu tábornokot Bucurestiben. Úfelsége II. Carol király ugyanis Rasoviceanu tábornokot annak az ezrednek állandó, ugynevezett „à la suite” tagjává nevezte ki, amelynek élén a világháborút végigküzdötte. Rasoviceanu tábornok egyik nevezetes ütközetét Hălmaşiu—Nagyhalmágy közelében vívta. Ennek a vidéknek képviselőjében Aradról az ünnepségen Popovici Nicolae őrnagy jelent meg és ott nagyhatású beszédet mondott. Ebben a beszédben utalt arra, hogy az elesett hőcök emlékének akkor áldoznak a legszebb módon, ha hathatósan segítenek ennek a vidéknek lakosságán. Azt javasolta, hogy Hălmaşiu—Nagyhalmágyon építsenek kaszárnnyát és ott altisztekké képezzék ki a szegénysorsu hőcök ifjakat.

— **A „Societatea Pensionarilor Publici si Particulari din Judeţul Arad”, Strada A. Mocioni 12.** — A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyesülete szombaton, f. hó 18-án, délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes tagjait ezennel meghívja és tekintettel a tárgvsorozat fontosságára, a tagok teljes számbani megjelenését kérjük. Az elnökség.

— **Kinos erkölcsbotrány egy csehországi kórházban.** A prágai „Expres” című lap jelentése szerint a csehországi Laun város kórházának sebészeti osztályán kinos erkölcsbotrányt leplezték le. Már hosszabb ideje arról suttogtak a kórházban, hogy a sebészeti osztály másodorvosa, dr. Rebenwurz a kórház fiatalabb nőbetegeit éjszakánként felkeresi szobájukban. A gyanu már régen felmerült, de érdemleges lépéseket mégsem lehetett tenni, mígnem e napokban szabályszerű feljelentés érkezett a rendőrségre. Bebizonyosodott, hogy dr. Rebenwurz éjszaka meglátogatta szobájában az egyik tizennégy éves, vakbéloperáció után levő kislányt és erkölcsstelen merényletet követett el ellene. A leány másnap mindent elmondott anyjának, aki azonnal dr. Zelenka osztályvezető orvoshoz fordult. Dr. Rebenwurz azonban még másnap is szolgálatot teljesített a sebészeti osztályon. A kislány anyja erre megtette a följelentést a csendőrségen. A csendőrség azonnal kihallgatta a leányt és később dr. Rebenwurzalt. A kihallgatás eredményeképpen dr. Rebenwurzalt letartóztatták és a brüxi fogházba szállították. Az erkölcsbotrány híre Launban és környékén érthető felháborodást váltott ki.

— **A negyedik legnagyobb magyar város: New-York.** Az amerikai magyar szigetokról és az ottani magyarság életéről ritkán olvasunk megbízható beszámolót. Gróf Bethlen Margit képes szépirodalmi lapja, az „Ünnepek”, június 15-én megjelent új számában lebilincselően érdekes, képes riportban ismerteti az Egyesült-Államok magyarjainak küzdelmes életsorsát. Főelárusító: Journal Import, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy. szám ára 15 lei.

— **A fizetések és nyugdíjak folyósítása.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium rendeltére június 20-án kezdik meg a tisztviselői fizetések és nyugdíjak folyósítását.

— **A rettegett kajmán és anakonda élet-halálharca** elevenedik meg abban a pompás, elevenen illusztrált utleírásban, amelyet Molnár Gábor brazil élményeiből közöl Tolnai Világlapja új száma.

Megkezdtek a magyarországi zsidótörvény végrehajtását

Az ügyvédi, mérnöki és orvosi kamarák nem vehetnek föl új tagokat

Budapestről jelentik: A kormány a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló törvény végrehajtásának előkészítéseként Tendeletet adott ki. A rendelet értelmében az ügyvédi, mérnöki és orvosi kamara tagjai sorába új tagokat felvenni a rendelet kiadásának napjától kezdve mindaddig nem lehet, míg az egyes kamarák a külön rendeletben meghatározandó szabályoknak megfelelően meg nem állapítják az egyes kamarák zsidó és nemzsidó tagjainak számarányát.

— **Horthy Miklós magyar kormányzó** — hetven éves. Budanestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója szombaton, június 18-án lesz hetven esztendő. A képviselőházban tegnap Korniss Gyula házelnök bejelentette, hogy ezt a napot a magyar nép nemzeti ünnepként üli meg.

— **Megkezdtek a Sighisoara—segesvári Petőfi-ünnep előkészületeit.** Sighisoara—Segesvárról jelentik: A Magyar Kaszinó Petőfi-bizottsága nagy lelkesedéssel dolgozik az ezévi és az albesti-i siklon rendezendő hagyományos Petőfi-ünnepség sikeréért. A rendezőbizottság reméli, hogy az ünnep iránti érdeklődés ez évben még fokozódni fog s Transilvania népe kegyeletes zarándoklaton fogja leróni tiszteletét és elévülhetetlen szeretetét a nagy magyar költő emléke iránt. A bizottság most állítja össze az ünnepség műsorát. A gyűlékezés július 31-én lesz az albesti-i „Hangya” szövetkezet udvarán.

— **Talált kerékpár.** Az aradi rendőrség közli, hogy tegnap este az Alexandru Gavra-uccában egy rendőr megtalálta a 2868-as rendszámú kerékpárt, amelynek tulajdonosa kellő igazolás ellenében átveheti biciklijét a rendőrkezes tura 12-es szobájában.

— **HATÉVI FEGYHÁZ, MERT LESZURTA FELESÉGE ERŐSZAKOS CSÁBITÓJÁT.** Timisoara—Temesvárról jelentik: A város egyik külvárosában egy kétszoba, konyhas lakás egyik szobájában lakott Gránit Gábor dettai illetőségű 32 éves munkás és fiatal felesége, míg a másik szobát Sütő Lajos munkás bérelte vadházastársával. Az elmúlt év március 4-én este Gránit felesége elpanaszolta férjének, hogy Sütő felhasználva az ő távollétét, erőszakot követett el rajta. Gránit bosszút esküdött s másnap reggel, amikor Sütő munkába indult, szivesszurta felesége mérénylőjét, aki azonnal meghalt. Az ügy most került az esküdtszék elé, amely előtt a védők azt igyekeztek bizonyítani, hogy Gránit jogos felháborodásában követte el tettét, mert az áldozat teherbe esett feleségén követett el erőszakot. Az esküdtszék előre megtontolt szándék kal elkövetett emberölés büntette miatt Gránit Gábort hatévi fegyházra ítélte.

— **Rendkívüli előkészületek az ideai szegedi Dóm-téri játékokra.** Szegedről jelentik: Minden év nyarának nagyszabású művészi eseményei a Szegedi Szabadtéri Játékok. A játékok ideai programján Puccini gyönyörű kínai operájának, a „Turandot”-nak első Dóm-téri előadása lesz, amelynek címszerepét a milánói Scala világhírű énekesnője, Gina Cigna énekli. Gina Cigna énekli ugyancsak azon a monstre szabadtéri szeniorozott hangversenyen a szoprán szólót amelynek során a Dóm-téren előadják a zeneirodalom egyik leghatalmasabb remekművét, Verdi Rekviemjét. A másik kimagasló esemény a modern magyar művészet népi remekművét nyújtja a nézők ezreinek: Kodály Zoltán mesés daljátékát, amely ugyancsak első alkalommal kerül színre a szegedi Dóm-téren. A játékok július 23-án kezdődnek, augusztus 15-ig tartanak. Az ember tragédiáját július 23-án, augusztus 7-én és 11-én adják elő, harmadik évben szerepel a játéktrenden Herczeg Ferenc magávalragadó Bizánca, július 25-én, 31-én és augusztus 15-én. A Turandot-ot július 30-án mutatják be és megismélik augusztus 4-én és 8-án. — a Hány János bemutatója július 24-én lesz és előadják augusztus 1-én és 13-án. A nagyszabású programot rendkívüli értékű zenei események egészítik ki. Vasárnaponkénti Dóm-hangversenyek mellett augusztus 2-án Kodály Zoltán vezényli a Budapesti Filharmónikusok zenekarát (Psalmus Hungaricus, Te Deum, Jézus és a kufárok), augusztus 10-én pedig bemutatták a Verdi-Rekviemét. — Július 20-tól augusztus 18-ig féláru utazás lesz Szegedre és az előadásokra filéres áru innepi vonatokat indítanak.

Hitler Bécsbe indult, hogy rendet teremtsen a békétlenkedő osztrák nemzeti-szociálisták között

Páris. A Figaro értesülése szerint Hitler kancellár pénteken Bécsbe érkezik, hogy a színházi hét felavatási ünnepségein résztvegyen. A lap szerint a kancellár utazásának tulajdonképeni célja az, hogy az osztrák nemzeti szociálisták között fennálló nézeteltéréseket eloszlassa és e célból 2—3 napig fog az osztrák fővárosban tartózkodni. (Rador.)

Zászlót szentelnek vasárnap Aradon a CFR-nyugdíjasok

A Casa Muncii CFR nyugdíjasainak aradi fiókegylete június 19-én, vasárnap tartja meg nagyszabású ünnepség közepette az egyesület zászlószentelési ünnepségét. Az egyesület tagjai vasárnap reggel fél 9 órakor gyűlnek össze az egyesület Calea Bihorului 11. sz. alatti helyiségében, ahonnan a rendőrszolgák hangjai mellett vonulnak az állomásra, hogy a központból és más vidéki városból érkező társegyesületek küldöttségeit ünnepélyes módon fogadják. A menet a pályaudvarról a görög keleti katedrálishoz vonul, ahol istentisztelet keretében történik meg az új zászló megszentelése. A templomban ejtik meg a zászlószögek beverését.

A zászlószentelési ünnepség fővédnökei Henry Vogtberg, a Casa Muncii CFR vezérigazgatója, Mihail Dobricanu ezredes, Arad megye prefektusa és Ispravnicu Gheorghe CFR főfelügyelő. Védnökök: Bogdan Alexandrescu CFR felügyelő, Liviu Murgau rendőrkezes, Romulus Giurgiu rendőrigaz-

gató, Dumitru Cosma dr. megyei főorvos, Simion Damian ügyvéd, Octavian Ambrus mérnök, Cornel Radu dr. gyermekkórházi igazgató-főorvos, Toma Serbanescu felügyelő, az aradi CFR főmühely igazgatója, Dumitru Ghitescu fűtőházfőnök, Valer Lepa dr. ügyvéd és Cornel Burza kereskedő. Disztagok: Negura Popescu CFR irodafőnök, Ioan Caraban CFR irodafőnök, Dumitru Maniu főpénztáros, Aurora Ardeleanu könyvelő, Mircea Vasile, Lazar Popian megyei irodafőnök, Eugen Mladin, római katolikus plébánia, Csetey Sándor kereskedő, Pavel Bughiu CFR irodafőnök, Nicolae Serban művezető, Sovári György csapatvezető, Kovalcsik Gyula kereskedő és Andrányi Lajos nagykereskedő.

A zászlószögek beverése után a jelenlevők a „Gambrius”-vendéglőben megtartandó ünnepi közebéden vesznek részt. A bankett tartama alatt a rendőrszolgák fogja a vendégeket szórakoztatni. A közebéd után tánc következik.

Jelentkezési felhívás az aradi légvédelmi tanfolyamra

A városházán működő légvédelmi hivatal felszólítja az alábbi uccákban lakó gyermekeket, valamint az 18 és 35 év közötti leányokat, valamint az 50 és 60 év közötti férfiakat, hogy fényképpel és igazolvánnyal jelentkezzenek a városházán: Cogalniceanu 1—63 szám, Saguna 159—185 szám, Blanduziei 33—47, 38—52, Fabriciei, Veche, Nicu Stajerel, Minervei, Malul Muresului, Sft. Dumitru, Margarithar, Remus, Putnei, Mosilor, Piata Elena, Sarindar, Sarmisegethuza, P. Sft. Sava, Trandafirilor, Stirbei Voda, P. Luptei 3—21, G. Cantacuzino 2—32, 1—21, Veronica Micle, Spiru Gheorghe, Neacsu Bogdan, Badea Carjan, Lahovari, Ciocarliei, Brumărel, Semicerului, Stasescu, V. A. Ureche, G. Alexandrescu 16-56.

— **Az aradi tornaegyesület turista-osztálya** vasárnap reggel 5 órai villamos indulással tartja az első évforduló kegyeleti turait. A Márton István kegyeleti tura Sírjáról indul Glück László vezetésével, a Schmidt József kegyeleti tura Covasintiról indul Dávidházy Kálmán vezetésével. Találkozás az Izvorul Rece-nél, visszatérés a kilátó toronyra, Feredu forrás érintésével Livadara, hol emlékezés lesz. Köhnyű tura, vendégeket szívesen látnak, június 29-én háromnapos ardeali körtúra autocamionon: Sovata, Borsec, Gheorgheni, Ghilcos—Gyilkostó, Békási-szoros, Tusnad, Braşov érintésével. Augusztus 6-án indul a kilencnapos Retezat-i tura. Június 26-án, a jövő vasárnap, népes kirándulás Radna, kegytemplom, Soimosvár, Băile Lipova, ahol a CAA és Hakoah uszói versenyt és vízpoló mérkőzést is tartanak. Július 10-én Băile Episcopiale-i hullámfürdőbe, július 24-én Moneasa-ra autocamion-kirándulások. Részteltek és feltételek az egyesületi helyiségben megtekinthetők, minden kiránduláson vendégek is részt vehetnek. Az autó-utakra kötött létszám, a jelentkezés sorrendjében.

— **Kiskorú gyermekek vadházassága az aradi törvényszék előtt.** Két apa került ma vádlottként az arad megyei Minad községből az aradi törvényszék első tagozata elé. A két vádlott kiskorú gyermekei ugyanis hónapok óta házaseletet élnek, annak ellenére, hogy még szinte gyermekek és súlyosbította a helyzetet, hogy közeli rokonságban is vannak a szülők. Az ügyesség az új büntető-törvénykönyv szigorú paragrafusai szerint emelt vádat a szülők ellen, akiket a törvényszék egy-egy havi fogságra és 2000—2000 lei pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette.

— **Tűz Seitin—Sajtény községben.** Az arad megyei Seitin—Sajtény községben lakó Mărgineanu Tudor gazdálkodó házában tűz pusztított. A tűz következtében az istálló és a disznóól leégett és az ólban volt hét disznó ugyancsak a lángok martalékán esett.

Falusi asszony szörnyű mészárlása

Bucurestiből jelentik: Covurlui-megye Independenta nevű falujában Elisabeta Rusu, 38 éves asszony örfőngési rohamában fejszével lemészárolta három kisgyermekét és ugyanazzal a fejszével tehenének és sertéseinek fejét is levágta. Az asszony ezután felakasztotta magát.

— **Állami járadékkötvények beváltása.** A pénzügyminisztérium előkészítette azt a nagyszabású műveletet, amely azt a célt szolgálja, hogy a Stabilizare és Desvoltare kötvényeit, amelyek jelenleg 4.20 százalékos kamatot élveznek, beváltsa és helyettük új kötvényeket adjon nagyobb kamattérítés mellett. Ez a művelet hozzájárul a lei helyzetének megerősödéséhez.

— **Amerikába menekült egy cernăuti-i szélhámos.** Bucurestiből jelentik: Mintegy hetven kereskedő tett feljelentést egy Friedberg nevű egyén ellen, aki pénzeket csalt ki azzal az ígérettel, hogy olcsó árut fog szállítani. Friedberg először Jugoszláviába, onnan pedig Amerikába szökött több mint 1 millió leinyi zsákmányával.

— **A létért való küzdelemben** gyakran hathatós segítségére van a dolgozó egyéneknek egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

— **„Uj arcot” csináltatott magának Párisban Sikovszky, a gangster.** Párisból jelentik: Sikovszky, a hírhedt amerikai gangster, aki az utóbbi időben több európai országban, így Romániában is, sikertelenül próbált letelepedni, a francia fővárosban arcműtétnek vetette alá magát, amely teljesen átalakította arckifejezését. Orrát, füleit és száját megváltoztatta, annyira, hogy a rendőrség a legnagyobb figyelemmel sem tudja megállapítani személyazonosságát. Sikovszky Newborn névre utlevelet szerzett a spanyol köztársasági kormánytól s egy távolabbi országban akar letelepedni és új életet kezdeni.

— **A „Rádióélet” legújabb száma** gazdagon jutalmazott rejtvenyrovatain kívül érdekes híreket és cikkeket, valamint a legrészletesebb külföldi műsört közli. A „Rádióélet” kiadóhivatala: Budapest, Sándor-u. 7., kívánatra mindenkinek készséggel küld ingyen mutatványszámot.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WENCZ gyógyszerész, Piața Avram Jancu 12. (Tel. 15-20.)
JANKA gyógyszerész, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel. 11-00.)
Dr. DICK gyógyszerész, Str. Marasesti 1. (Tel. 17-68.)

Rádióműsor

— Romániai Időszámtárs. —

PÉNTEK, JUNIUS 17.

București. 6:30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána: háztartási és gyógyászati tanácsok. 13:15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13:25: Déli hangverseny. 14:15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14:30: A hangverseny folytatása. Gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők műveiből részletek: Messenger, Quilter, Robrecht, Smetana, Chopin, Dinicu, Vitola, Mussorgsky. 15:20: Közlemények. A nap visszhangja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos időszerű kérdések. RR: 19:15: Román zene gramofonlemezek. RB: 19:15: Kamarazene. (Ion Filionescu zongora, D. Teodoru hegedű, I. Ghiga mélyhegedű, Th. Lupu gordonka). RR és RB: Emanoil Bucuța felolvasása. 20:15: A „Románia” énekkar hangversenye. A következő szerzők művei: Cornelius, Löwe, Schubert, Gewaert, Küken. 20:50: Rádióegyetem. Const. Giurescu tanár előadása. 21:05: Francia zene. Énekszámok hárfakisérettel. 21:35: Verdi: „Falstaff”. opera 3 felvonásban. Az I. szünetben (22:05—22:15): hírek a II. szünetben (22:55—23:05): sport. 23:45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8:20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: Balatonmenti mondák és regék. (Felolvasás). 11:45: Az orr, torok és fül csuzos megbetegedései. (Felolvasás). 12:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13:05: K. Vásárhelyi Magda zongorázik, Mezey Zsigmond, az Operaház tagja énekel, zongorán kísér Schwalb Miklós. Közben kb. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Az I. honvédegyezred zenekara. 15:35: Hírek. 15:50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerárak. 17:15: A rádió diákfőlövéje. Utána: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Új olasz szobrászat. 18:30: Pertis Jenő és cigányzenekara. 19:20: Sportközlemények. 19:30: „Lil”. Énekes szimfonia három felvonásban. Kb. 21:30: Hírek. 21:50: Angyal Árpád és jazz-zenekara játszik. 22:40: Időjárásjelentés. 0:10: Hanglemezek.

Budapest II. 19:30—19:55: Cigányzene. 20—20:25: A család, Irta: Révész Béla. (Felolvasás). 20:30—21:25: A rádió szalonzenekara.

SZOMBAT, JUNIUS 18.

București. 6:30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13:15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13:25: Déli hangverseny. 14:15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14:30: A hangverseny folytatása. Egyes zene gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Verdi, Fibich, Moskov szki-Sarasate, Grieg, Lortzing, Smetana. 15:20: Közlemények, idegen aktualitások. 17:30: Ora strajerilor. I. Atanase Popa tanár, alparancsnok beszéde. II. Hangjáték. Előadja: Stulul Sc. Primare de fete No. 43. III. Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Valeriu Puscaru egyetemi tanár előadása. 19:17: Táncczene gramofonlemezek. 19:45: Alex. Dima felolvasása. 20: A hangverseny folytatása. (Táncczene gramofonlemezek). 20:35: Viorica Anghel énekkar hangversenye. 21: Rádióüzenetek. 21:15: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Const. Bobescu. 22:30: Hírek. Sport. 22:45: A Vasile Julea-zenekar szórákkoztató hangversenye. (Közvetítés a „Cosna”-étteremből). 23:45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 24—1: Szórákkoztató gramofonlemezek.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb.

8:20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: Bartók József elbeszéléseiből. 11:45: Felolvasás. 12:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13:05: Országos Postászenekar. Közben kb. 13:30: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:35: Hírek. 15:50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerárak. 17:15: Balatoni mesék. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18:30: A rádió szalonzenekara. 19:15: Erkölcsi és szellemi erők a modern hadviselésben. 19:45: A BSzKRT budai főműhelyének dalárdája. 20:25: Baudelaire. Gyergyay Albert dr. előadása. A verseket Baló Elemér mondja. 21: Ünnepi hangverseny Magyarország kormányzója hetvenedik születésnapján. Közben 21:30: Imrédy Béla dr. miniszterelnök köszöntőt mond. 22:10: Hírek. 22:30: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 22:55: Időjárásjelentés. 23:20: Károlyi Gyula zongorázik. 24: Hírek né-

met és olasz nyelven. 0:10: Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-zenekara játszik. Éjjel 1:05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18—18:20: A rádió szalonzenekara. 19:15—19:40: Mozart: Esz-dur vonósnégyes. 19:45—20:10: Mezőgazdasági félóra. 20:25—20:55: Táncclemezek. 21: Ünnepi hangverseny.

Építészeti akadémiát akarnak felállítani Timisoara — Temesváron

Gondoskodnia kell a városnak megfelelő helyiségről is főiskola számára

Az egykori timisoarai ipari szakiskola épületében jelenleg két középiskolai rangban levő szakiskola nyert elhelyezést. Az egyik az ipari főgimnázium, a másik az építészeti főgimnázium. Az elsőt a legfinomabb asztalos, faszobrászati, gépkocsiszereleési és lakatos, valamint elektromechanikai pályákra készítik elő az ifjúságot, a másikban pedig az építészeti szakmára. Az ipari liciumnak nyolc osztálya van és ezek közül a harmadik jövőre, a negyedik pedig az utána következő évben nyílik meg, a többiben tanítanak már. Az építészeti liceumnak egyelőre négy felső osztálya működik. Az építészeti iskolát végzettek paléri oklevelet kapnak, amely egymillió lelig terjedő munkák vállalására jogosítja őket. Tervebe vették az alsó négy osztály létesítését is, de ami ennél fontosabb,

a miniszterium akadémia jellegével bíró felső építészeti szakiskolát kíván felállítani Timi-

soara — Temesváron.

Ennek végzett növendékei bármilyen építészeti munkát vállalhatnak.

Az építészeti szakiskola létét most veszély fenyegeti. Az iskolaépület ugyanis szűknek bizonyult mindkét iskola befogadására úgy hogy az építészeti szakiskolát másutt kellene elhelyezni. A miniszterium értesítette az iskola vezetőségét,

amennyiben a város nem gondoskodik megfelelő épületről, úgy az építészeti szakiskolát az új tanév kezdetével megszünteti.

Ennek az iskolának jelenleg százhusz növendéke van, akik közül mintegy nyolcvan százalék a román. Összesen nyolc-tíz tanteremre volna szükség.

Liuba Cornel, az iskola igazgatója, a legközelebbi napokban felkeresi Modreanu Rodrig ezredes-főpolgármestert, hogy tőle az ügy kedvező elintézését kérje.

Dinamittal robbantotta fel önmagát egy Hunedoara — hunyadmegyei kereskedő

Geoagiu — Algógy. (Az Aradi Közlöny munkatársától). Borzalmas körülmények között vetett véget életének egy hunedoaramegyei kereskedő. Lugosi János, alig 30 éves kereskedő többféle alkalmi kereskedelmet üzött a hunedoaramegyei Geoagiu fiúközségben. A fiatal kereskedő kísérletezéseit azonban balszerencse üldözte és összegyűjtött vagyonkiját lassan az utolsó banil felélte.

Nemsokára már adósságokat is csinált a szerencsétlen fiatalember, úgyhogy berendezésének ingóságait is pénzzé tette, majd megmaradt néhány száz leivel hatalmas mulatságot rendezett, de előbb kijelentette barátainak, hogy ha az utolsó pénzt is elissza, akkor öngyilkos lesz.

A szerencsétlen hunedoaramegyei kereskedő, akinek terveit barátai nem tartották komolynak, végül is az elmúlt napokban, amikor már teljesen pénztelenül állott, felöltözött ünneplő ruhájába és elment bátyjának házába, akiről úgy tudta, hogy nincsen otthon. Itt elküldte bátyja kisleányait valami ürüggyel hazulról, a magával hozott borból inni kezdett, hogy bátorságot öntsön magába, a szájában dinamitot helyezett el, elhelyezkedett az ágyon és a dinamitpatron gyutacsát meggyújtotta, de előbb a rádió hangszóróját beállította.

A dinamit azonnal végzett a szerencsétlen kereskedővel.

Akiknek kedvezően véleményezték a fegyvertartási engedély-kérelmét

(Folytatólagos közlés.)

Mocrea — Apaterek: Ursuțiu Aurel, Ursuțiu Ioan. — Savarsin — Soborsin: id. Urdl Antal. — Grani. ceri: Ungurean Toma.

Pancota — Pankota: Valean Dimitrie, Valean Simion, Zomonita Petru. — Glogovați — Othalom: ifj. Vormittag János. — Chereșuș — Kerülő: Vale Ioan, Vale Teodor. — Zarand: Varga Dimitrie, Varga Iacob, Valențiu Ioan. — Iratoșul — Nagyiratos: Vagalau Aurel. — Radna: Dr. Valean Vasile, Vigi Ioan. — Iermata-Neagră — Feketeügyermat: Wilt Cornel. — Julița: Vancu Dimitrie. — Nadlac — Nagylak: Zeleneac Stefan. — Engelsbrunn — Angyalut: Zauner János. — Agriș: Zdreanțean Gheorghe. — Cuvin: Dr. Zubriczky György. — Regle Carol: Zopota Teodor — Andrei Saguna: Zselenszki Klára, Zselenszki János. — Sebiș — Borosbes: Zacharias Ienő — Comlaus — Komlós: Zerna Gheorghe.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

„Strand” jellege vegye át levelét a kiadóban. 4061

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenest keresek jultus 1-re. Calea Saguna 8.

VÉTEL — ELADÁS

Bádogos szerzők és gépek eladók. Antal József, Crisineu-Cris. 4046

Zöld lakó csiszolt nappali, mely áll 2 fotel, 4 szék, kihúzható kerek asztal, kredenc, keményfából, eladó. Comisio biz.-üzletben, Dacia-kávéház mellett. Telefon 26—92. 4060

LAKÁS

Különbejáratu, csinosan butorozott szoba kiadó. Cim: Str. Ecaterina Teodoroiu 2.

INGATLAN

Egy nagy magánház kerttel és szőlőskerttel, szabadkézből eladó. Aradul Nou, Str. Crisan 45. 4062

KÜLÖNFÉLEK

Beraktározási raktárban féregmentes, tiszta helyiségben olcsó raktárbér mellett lakásberendezések beraktározhatók. Eladó egy pianó, egy nagy szalontükrő, egy üvegfal és egy olcsó villanycsillár. Str. Moise Nicoară No. 9—11. 4022

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástholmit, — Vásárolok lakásban és padlástól heverő bármilyenemű felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hához jövök. Gojdu-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Legújabb jelentéseink:

Magyarország és Olaszország csapatai kerültek a labdarugó világbajnoki torna döntőjébe

Magyarország Svédországot, Olaszország Braziliát győzte le

Párisból jelentik: Csütörtökön került sorra Párisban és Marseilleben a labdarugó világbajnoki torna két elődöntője, amelyen a magyar csapat Svédországgal, az olasz együttes pedig Braziliával került össze. A magyarok és az olaszok győztek és így ez a két csapat került a döntőbe. Beszámolónk a következő:

Magyarország—Svédország 5:1 (3:1).

A Parc de Princes stadionjában találkozott a két csapat a svéd Leclercq játékvezető vezetése mellett és így álltak egymással szembe a csapatok: Magyarország: Szabó — Korányi, Bíró — Szalay, Turay, Lázár — Sass, Zsengellér, Sárosi, Toldi, Titkos. Svédország: Abrahamsson — Erikson, Kaellgren — Almgren, Jakobson, Swanström — Nyberg, Johansson, Andersson, Keller, Wetterström.

Óriási iramban indul a játék és a 2. percben már vezetnek a svédek. Nyberg fut el, Bíró lest reklamál, de hiába és a svéd szélső éles lövéssel küldi a labdát az ellenkező sarokba (0:1). Ezután a magyar csapat rákapcsolt és veszélyes támadásokat vezetnek a svédek kapuja felé. A kiegyenlítés a 19. percben történik meg, amikor szép csatárjáték után Zsengellérhez kerül a labda s ő azt a hálóba juttatja (1:1). A gól felvillanyozza a magyar válogatottat, amelynek csatárlánca a svédek kapujukhoz szorította. A 38. percben Titkos bombagóllal megszerezte a vezetést. (2:1). A következő p. újabb gólt érnek el a nagy formában játszó magyarok. Sas jó tempóban fut el a labdával, majd pompás átadását Sárosi dr. Zsengellér elé passzolta és a jobbösszekötőt a hálóba továbbította. (3:1). A féldő végéig mindkét csapat több veszélyes támadást vezet, de újabb gólt már nem tudtak elérni.

A második féldőben a magyar csapat azonnal fölényt harcol ki magának és a 12. percben Toldi lövése ad munkát Abrahamssonnak, majd Zsengellér lö fölé. Wetterström lövése ugyancsak kapu fölé kerül, de a 21. p. gólt hoz: Szalai jól indítja Sas, akinek beadása Sárosi fejéről száll a svéd kapuba (4:1). A 27. p. Toldi hatalmas bombája a kapulécet találja el, de a következő percben már ismét lövéshez jut és ezt is a lécs fogja. A 29. p. a gyorslábú Nyberg fut le, beadását Keller alighogy kapu fölé fe-

jeli. A játék most ellaposodik és már-már úgy látszik, hogy az eredmény nem változik, amikor a 40. p. Zsengellér 16 méterről váratlanul lö és a labda a sarokban köt ki (5:1).

A magyar csapat védelme ezúttal is kifogástalanul működött. A fedezetsorban Turay játszott kitünően, de a két oldalfedezet is derekas munkát végzett. A csatársor az öt gól ellenére is dőcögött. A svédeknek Abrahamsson kapus a legjobb, de kitünő Erikson, Swanström, Nyberg, Keller és Wetterström is, Leclercq jól bíraskodott.

Olaszország—Brazília 2:1 (0:0).

Marseilleben találkozott Olaszország válogatottja Brazília csapatával. A mérkőzés mindvégig heves iramu volt és kis szerencsével a brazilok döntetlen eredményt értek volna el a mai mérkőzés során. Az első féldő változatos játék jegyében folyt le. Mindkét csapat többször gólnak ígérkező helyzetet teremtett az ellenfél kapuja előtt, azonban egyik csapat csatárainak lövéseit sem kísérte szerencse. A gól nélküli féldő után a 13. percben az olaszok szereztek meg a vezetést Colaust révén. A 15. p. Meazza 11-esből kettőre szaporította a gólok számát. A brazilok ezután erősebben belefekszenek a játékba, de az olaszok védelme, sokszor a szerencse mindent hárt. A 43. p. siker koronázta a brazilok támadását és Pomeo révén szépítettek az eredményen.

LEGUJABB-SPORT

CS Bocsa—Intelegerea 3:0 (2:0)

Timișoara—Temesvárról jelentik: A C. S. Bocsa csütörtökön délután játszotta le Timișoara—Temesváron harmadik ligaselejtező mérkőzését az aradi Intelegerea csapata ellen. Mint ismeretes, az előző két mérkőzés közül az egyiket a C. S. Bocsa nyerte 4:1 arányban, míg a második mérkőzést, amelyet Aradon játszottak le, a honi csapat nyerte ugyancsak 4:1 arányban. Ezért kellett a harmadik mérkőzést játszani, amelyet a C. S. Bocsa biztosan nyert meg 3:0 arányban. Az aradi csapat nem játszotta ki rendes formáját és ez okozta súlyos vereségét. A harmadik mérkőzés eredményeképpen a Bocsa csapata jutott tovább.

Magyar egyházak képviselői a nemzetnevelésügyi miniszter előtt

Cluj—Kolozsvárról jelentik: A Cluj—kolozsvári magyar egyházközösség képviselői kihallgatáson jelentek meg a városban időző dr. Colan Nicolae püspök, nemzetnevelésügyi miniszter előtt. A küldöttség azt kérte, hogy a Cluj—kolozsvári kereskedelmi gimnázium mellett magyar tagozatot létesítsenek, annál is inkább, mert a kereskedelmi liceumban ilyen tagozat már működik. A miniszter megígérte, hogy alaposan áttanulmányozza a kérdést.

Hitler: 90 márka, Hindenburg: 40 márka a német autogrammpiacon

Berlinből jelentik: A Stargardt-cég, amely autogramok eladásával foglalkozik, a legújabb katalógusában száz autogrammot tüntet fel. A legdrágább ezek közül E. T. A. Hoffmann levele, amelyet 96 márkával jegyeznek. Utána Hitler kancellár autogrammal ellátott fényképe következik, amely a hozzávaló borítékkal együtt 90 márkába kerül. A legkülönbözőbb árakért kaphatók autogrammok, így például Hindenburg kézjegye 40 márkába, Turgenyev fényképes autogrammjá 24 márkába, Radetzky aláírása 12 márkába kerül. A legdrágább Gluck levele, amelyet 480 márkáért bocsát a cég forgalomba.

Megmenekült a halálbüntetéstől a bucaresti-i cipészinás gyilkosa

Bucureștiből jelentik: A törvényszék vádtanácsa foglalkozott Udeanu festősegéd büntügyével, aki mint megirtuk, meggyilkolta Pascu Celeapca cipészinast, akitől a gyilkosság elkövetése után elrabolta pár száz lei készpénzét. Az ügy jogászörökben nagy szenzációt keltett, miután azt hitték, hogy az alkotmány értelmében Udeanu lesz az első, akinél rablógyilkosság miatt alkalmazni fogják a halálbüntetést. A vádtanács Udeanut nem rablógyilkosságért helyezte vád alá és így nem lehet vele szemben alkalmazni a halálbüntetést. A vádtanácsi tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a meggyilkolt unokaöccse volt Udeanunak és amikor Udeanu éhesen és fáradtan, egy bani nélkül beállított hozzá és szállást kért tőle, a cipészinás fejszét fogott rá, mire Udeanu felkapta a munkaasztalon heverő dikicsét és elvágta vele unokaöccse torkát.

Autós-turisták határátlépési helyei

A Királyi Automobil Klub közbenjárására a pénzügyminiszter több határpontot jelölt meg, amelyre autók érkező vagy távozó utasok számára mindenkor nyitva lesz, úgy nappal, mint éjjel. Ezek a pontok a következők: Az Orășeni-i vámhivatal fiókja a lengyel határon, Bors, mint az Episcopia Bihorului—biharpüspöki vámhivatal fiókja a magyar határon, Socol a bazási vámfiókja a jugoszláv határon, Mircea cel Bătrân, a bazargic-i vámhivatal fiókja a bolgár határon. Ezen kívül vámhivatali fiókokat létesítettek Baile Herculane—Herkulesfürdőn, Călinăneș-en, Sinaian, Predealon és Slănicul Moldovei-en. Ezek a vámhivatalok június elsejétől október elsejéig működnek.

Ujra forradalom tört ki Mexikó egyes vidékein

Mexikóból jelentik: Sant-Antonioból érkező hírek arról számonak be, hogy Mexikó különböző tartományaiban forradalmi megmozdulások keletkeztek ugyanazzal a céllal, mint a Cedillo tábornok felkelése volt, amelyet azonban a kormány csapatai levertek. (Rador)

Hollywoodi filmsztárok védekezése a sikertelenség vádjá ellen

Hollywoodból jelentik: Amerika művészeti életét régóta foglalkoztatja a hollywoodi filmsztárok és a filmstúdiók igazgatói között kitört háborúság. A kínos affér, amely egyre nagyobb hullámokat ver az amerikai filmművészetben, a filmigazgatók szövetsége elnökének, Harry Brandt nyilatkozatával kezdődött. Az igazgatók Szövetségének elnöke nyilatkozatában ugyanis kereken kimondta, hogy „bár elvitathatatlan a kifogásolt művészek színészi tehetsége, a jövedelem szempontjából működésük értéke a nullával egyenlő.”

A „kifogásolt színészek”, akikre a filmgyár igazgatók nyilatkozata vonatkozott, nem kisebb világhírességek, mint Mae West, Greta Garbo, Joan Crawford, Katherine Hepburn, Edward Arnold, Kay Francis, Marlene Dietrich, Grace Moore, Lily Pons, Joé Penner és Fred Aster.

Az érdekelt filmsztárok körében ez a nyilatkozat természetesen nagy felzúdulást keltett.

Többen a megbántott filmsztárok közül elhatározták, hogy becsületsértési pert indítanak Harry Brandt ellen, akinek nyilatkozatát úgy tekintik, mint a filmgyárak akcióját a magas sztárgázsik csökkentése érdekében.

A megbántott filmsztárok közül elsőnek Mae West nyilatkozott a sajtóban a különös afférról:

— Nem értem, a filmigazgatók hogyan emelhetnek ilyen vádat ellenem, amikor — hogy pénzügyi ellensúlyukat helyreállítsák — mindig az én filmjeimet hirdetik, valahányszor a jövedelem megcsappant. Az igaz, hogy a filmek jövedelme most erősen csökkent és a legnagyobb bevétele most a „Hófehérke és a hét törpe” című filmnek van, de milyen nagy bevétele lett volna ennek a filmnek, ha én játszom Hófehérke szerepét!..

A filmgyárak és filmszínészek szokatlan háborúságának fejleményeit nagy érdeklődéssel várja a közvélemény.